

New York (LAIC) — Lietuvoje toks didelis mokytojų trūkumas, kad nei greitomis organizuojami kursai nesugeba jų pakankamai paruošti. Tiesa, ir kandidatų mažai teatsiranda, nes kas tik gali, ieško užsiėmimo, kuris mažiau varžytų jo įsitikinimus ir sąžinę. Neturėdami komunistinio įsitikinimo žmonių, okupantai mokytojais skiria asmenis be reikiamo išsilavinimo. Kad nors kiek praplėsti jų žinias, prie Vilniaus Pedagoginio Instituto ir prie Mokytojų Seminarijos atidarytas specialus kursas mokymo už akių — pamokos teikiamos pasikeičiant laiškais. "Pravda" praneša, kad, tuo būdu, apie 600 gimnazijų, pro-gimnazijų ir pradžios mokyklų mokytojų, neatsitraukdami nuo darbo, stengiasi pagilinti savo žinias.

Tremtinių Maitinimas

New York (LAIC) — The New York Times paskelbtomis žiniomis, amerikonų okupuotoje Vokietijoje esantieji benamiai - tremtiniai ateityje bus maitinami iš kariuomenės žinioje turimų išteklių. Bulves išskyrus, vietinės (vokiškosios) atsargos tremtinių mitybai naudojamos nebus.

Spalių 8 d. išleistame karo vadovybės patvarkyme sakoma, kad tremtiniais, ateinančią žiemą, numatyta maisto norma veik dvi-gubai prašoks vokiečiams skirtą davinį.

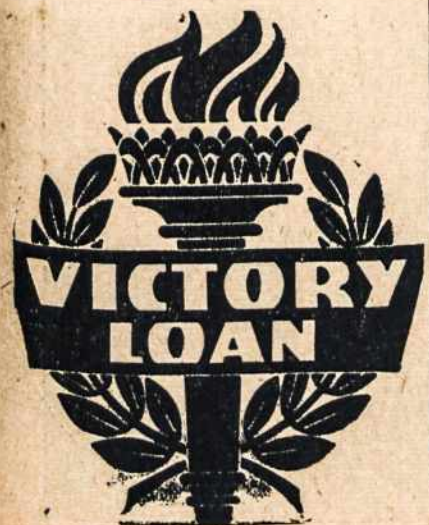
Kuomet vokiečiams skirta norma siekia vos 1350 kalorijų, tremtiniais ji liko padidinta nuo 2,000 iki 2,300 kalorijų. Šis patvarkymas liečia visus benamius, lietuvius imamai.

Amerikos Lietuvių Kongreso Delegatų Dėmesiiui

Kadangi jaučiama visoje šalyje didelis trūkumas kambarių viešbučiuose, tai ir Chicagoje nelengva yra surasti kambarį apsigyventi. Todėl tapo išrinkta komisija, kuri rūpinsis surasti kambarius visiems delegatams ir svečiams, dalyviams kongrese.

Visi delegatai pribūkite į Congress Hotel, 520 S. Michigan Ave., Chicago.

Tad šiuomi prašome visų delegatų ir svečių užsiregistruoti, greičiau, kaip galima, pas komisijos pirmininką, ir pažymėkite, kur norėsite apsigyventi: —

Karo kapelionas, su asista, atskaito maldas už žuvusius brolius-karius. Kadangi šis lapkričio mėnuo yra mirusiųjų atsiminimo mėnuo, todėl maldingas prisiminimas netik artimųjų, bet ir žuvusiųjų, gal net ir be dvasinio patarnavimo palaidotų visame žemės rutulyje, lai sukelia pamaldžių širdyse atsiminimą maldose.

Kliše — "Sv. Pr. Varpelio"

66 Amerikos Katalikų Kapelionai Mirė II Pasauliniame Kare

Washington, D. C. — Iš 172 karininkų kapelionų Jung. Valstybių armijos ir laivyno, kurie mirė antrame pasauliniame kare, 66 buvo katalikai kunigai, 55 armijoje ir 11 laivyne.

Pažymėtina, kad į viršui pažymėtą kapelionų skaičių neįeina kapelionai Philipinų armijoje arba tie, kurie buvo kapelionais pagalbininkais Militariame Ordinate.

Iš tų 66 kapelionų katalikų, kurie paaukojo savo gyvybes, 50 mirė užjūry ir 16 Jung. Valstybėse.

Katalikai kapelionai mirė beveik visuose pasaulio kraštuose, kur tik buvo Amerikos karo jėgos.

Oficialiame Katalikų leidinyje randame, kad iš 66 mirusių kapelionų, 42 buvo diecezijų kunigai. Kiti 24 kunigai kapelionai buvo vienuoliai, priklausanti įvairiems vienuolynų ordonams.

Keturiosdešimt vienas iš mirusių kunigų - herojų yra užsitarnavęs 57 dekoracijos už narumą ir gerą pasižymėjimą tarnyboje.

RUSŲ ARKIVYSKUPAS GRĮŽO KATALIKŲ BAŽNYČION

Londonas — Laikraštis "The Catholic Times" paduoda, kad rusų ortodoksų arkivyskupas buvo priimtas Katalikų Bažnyčion Romoje. Jis yra arkivys-

viešbutyje, ar pas privačius žmones, sekančiu adresu:

Kazys J. Mačiukas,
2439 W. 69th St.,
Chicago 29, Ill.

Anglija Reikalauja Iš Lenkijos Apmokėti Skolas

Londonas — Anglijos valdžia reikalauja, kad Lenkija atmokėtų visas skolas, kurias užtraukė Lenkijos valdžia Londone.

Arkivyskupas dėl savo anti-komunistinių simpatijų buvo priverstas palikti savo arkivyskupiją. Kai kurį laiką gyveno Vokietijoje, ir ten jo kontaktas su Katalikų Bažnyčia į jį padarė tokį įspūdį, kad jis apsisprendė pasiduoti Katalikų Bažnyčios vadovybei.

Po iškilmingų jo priėmimo ceremonijų Rusų kolegijoje, Romoje, arkivyskupas Nicholas Ap Tomolov atnašavo šv. mišias Byzantinėmis apeigomis. Jam asistavo kunigai studentai. Jis dabar darbuosis tarp rusų tremtinių.

ALIJANTAI SUNAIKINS JAPONIJOS LAIVYNĄ — 60 LAIVŲ NUSKANDINS IR 38 PASIDALINS

Washington, D. C., lapkr. 1 — Jung. Valstybės, Didžioji Britanija, Sovietų Unija ir Kinija jau susitarė sunaikinti Japonijos laivyną. Didžiuosius (60 jų) nuskandins ir 38 laivus pasidalins lygiai.

Anglija Nepatenkinta Rusijos Atsakymu

Londonas, lapkr. 1 — Anglijos užsienių sekretorius Ernest Bevin parlamente pareiškė nepasitenkinimą Rusijos atsakymu į Anglijos protestą dėl padarytų prekybos sutarčių su Vengrija ir Rumunija.

Sovietų Rusija savo atsakyme pareiškė, kad tos sutartis nepaliečia Anglijos interesų.

Anglija taip pat nepatenkinta dėl Rusijos politikos Balkanuose.

Raudonieji Pavogė Prelatą Iš Amerikos Zonos

Londonas — Catholic Herald korespondentas, kuris neseniai grįžo iš Vokietijos, rašo, kad Rusijos karininkas pavogė katalikų kunigą, prelatą Louis Marquardt, Warmia (Ermland) diecezijos vikarą generalį Rytinėje Prūsijoje.

Prelatas Marquardt buvo Tempelhof ligoninėje, Amerikos zonoje Berlyne.

Isibriovęs rusų karininkas pasigrobė tą kunigą ir išgabeno iš tos ligoninės.

Atbėgo Į Laisvę

Stockholm (LAIC) — Dagens Nyheter pranešimu, rugp. 12 d. į Gotlando salą atplaukė 2 metrų laivelis. Jame buvo du jauni latviai, kurie iš Kuršo paspruko visai neseniai.

AREŠTAVO JUODOSIOS RINKOS VADUS JAPONIJOJ

Tokio, Japonija, lapkr. 1 — Gen. MacArthur militarinė policija areštavo juodosios rinkos vadus, kurių tarpe buvo keturi Amerikos kariai, du italų ambasados nariai ir du japonai. Jie užsiėmė šmugeliavimu moterų, svaiginamųjų gėrimų ir brangakmenų. Pas areštuotus Amerikos karininkų rado nuo 70,000 iki 80,000 japonų pinigų — yen, kurių vertė Amerikos pinigais lyginasi maždaug nuo \$4,500 iki \$5,500.

Sakoma, kad areštuotieji vogė iš militarių sandėlių įvairius produktus ir gaminius ir juos pardavo juodoje rinkoje. Vienas iš Amerikos karių, kuris yra areštuotas, būtent, Bobst jau esą prisipažinęs, kad jis prieš įstojant į ka-

Jung. Valstybės Pripažįsta Rusijai Vadovybės Teisę Rytinėje Ir Centralinėje Europoje

Priešinasi Vartojimui Jėgos Įvesti Sovietų Tvarką

New York, lapkr. 1 — J. Rusija nesikiš į Amerikų V. valstybės sekretorius reikalus.

James F. Byrnes pareiškė, Valstybės sekretorius kad Jung. Valstybės "pil- James F. Byrnes tačiau nai supranta" Rusijos stipriai pabriežė ir įspėjo "specialius saugumo rei- Rusiją, jeigu ji jėga stengkalus" rytiniuose ir cent- sis įvesti sovietų tvarką raliniuose Europos kraš- Europos centraliniuose ir tuose ir niekad neprisidės rytiniuose kra š t u o s e. prie intrigų prieš tokius Jung. Valstybės pripažįs- ta, kad šalies izoliacioniz- jos reikalus. mas ir įtakos aplinkuma

Tuo pačiu metu jis pa- yra pavojumi pasaulio tai- reiškė pasitikėjimą, kad kai.

Prezidentas Pasisakė Už Algų Pakėlimą Darbininkams

Washington, D. C., lapkr. 1 — Prezidentas Truman, kalbėdamas spalių 30 d., pareiškė, kad pramonės ir industrijos įstaigos gali pakelti darbininkams al- gus, ir dėl to pakėlimo ne- reikia kelti kainų už gami- nius. Tačiau Prezidentas įspėjo darbininkus, kad jie nereikalautų perdidelių pakėlimų.

Prezidentas Truman taipgi pareiškė, kad Karo Darbų Taryba gali išspręs-

Rusija Užgiria Mandžiurijos Planą

Chungking, Kinija, lap- kričio 1 — Kinijos gen. Chiang Kai-shek vyriaus- sias sūnus, kuris dalyvavo pasitarimuose su Rusijos atstovais dėl iškėlimo Ki- nijos kareivių Mandžiūri- jos uostuose, sako, kad Rusija pilnai sutiko su Ki- nijos centralinės valdžios planu.

Kaip žinoma, Kinijoje ko-

munistai pradėjo civilinį karą. Jie turi 100,000 kariuomenę, kuri nori pasto- ti kelią centralinės val- džios kariuomenei šiauri- nėje Kinijos srityje. Komunistų kariuomenė žiau- riai kovoja, kad užimtų svarbias pozicijas šiauri- nėje Kinijoje.

Jung. Valstybių laivais pristato centralinės val- džios kareivius į tas pro- vincijas, kuriose japonai dar nėra pilnai nuginkluoti ir kaikur jau yra įsistip- rinusios kiniečių komunistų jėgos. Komunistai protestuoja prieš Jung. Vals- tybes, tačiau Jung. Valsty- bių vyriausybė išaiškino, kad jos yra pasižadėjusios Kinijos centralinei val- džiai pagelbėti nuginkluoti japonus.

Lietuvių Radio Programa

ŠEŠTADIENI, 1:15—2:15 P. M.
1230 KILOCYCLES — WESX, SALEM, MASS.

Šeštadienį, lapkričio 3 d., 1:15 val. po pietų iš WESX stoties, Salem, Mass., vėl turėsime progą klausytis gražių lietuviškų liaudies dainų, pranešimų, muzikos ir kalbų.

Pasukite savo radio rodyklę ant 1230 kilocycles ir klausykitės gražios lietuviškos radio programos per visą valandą.

Visus pranešimus, sveikinimus ir skelbimus siųskite arba asmeniai pridukite šiuo adresu:

DARBININKAS RADIO

366 West Broadway, So. Boston 27, Mass.

Telephonai:—SOUTH Boston 2680 arba NORwood 1449

IVAIRIOS ŽINIOS

LIETUVOS ALTORIAI AMERIKOS BAŽNYČIOSE

Uždekime šimtus Tūkstančių Žvakių Katalikiškos Lietuvos Laisvei

"Marija, Marija..., palengvink vergiją, išgelbėk nuo priešų baisaus!", gieda apgriautose bažnyčiose po įvairius kraštus išmėtyti lietuviai tremtiniai. Vargu ar šią giesmę Sovietai leidžia giedoti po jų jungu kenčiančioje Lietuvoje. Ji buvo vakarinė karių malda, skambėjusi kas vakarą po plačiasias lygumas ir klonius laisvoje Lietuvoje.

Vienas tremtinys mums rašo:

"Mes tikimės, kad Jūsų lietuviškose bažnyčiose yra ar atsiras Katalikiškos Lietuvos Laisvinimo Altoriai, papuošti gražiaja Lietuvos vėliava ir jos kryžiais, kad ten dega tūkstančiai žvakių Lietuvos Laisvei; kad Jus renigate speciales vakarines pamaldas ir dedate prie tų Altorių aukas kovai už Katalikiškos Lietuvos išlaisvinimą. Dėkite aukų, nes reikia kovos visų kraštų ir kalbų spaudoje, žmonėse ir visose tarptautinėse konferencijose, kad pasaulis išgirstų ir suprastų baigiamos uždusinti Lietuvos bylą ir vardą.

"Mielai Amerikos Lietuviai! Suklaupę prie Lietuvos Gelbėjimo Altorių, melskitės drauge su mumis, dirbkite ir aukokite. Tegrižta gražieji kryžiai ir kryžkeles, į šventąją Lietuvos žemę! Mūsų ran-

kos surakintos. Išlaisvinimas priklauso tik nuo Aukščiausiojo ir Jūsų..." Šis šv. Rožančiaus mėnuo būtų labai tinkamas visose mūsų parapijose Lietuvos Laisvinimo Altorius ar Kampelius įrengti. Neatidėkime nei valandos darbo kovoje už Katalikiškosios Lietuvos išlaisvinimą!

Lietuviškas Menas Tremime

Vakarų Europa (LAIC) Voralberge (Austrijoje) įsisteigė lietuviško meno kolektyvas, kuris savo įdomia daina ir lietuviškųjų šokių programa visus stebina ir žavi.

Liepos 12 d. Wurzburge liko atidaryta dail. J. Janušio kurybos paroda. Parodoje buvo išstatyta 50 paveikslų, vaizduojančių Lietuvos gamtą. Parodos atidarymo dieną, karininkai - amerikiečiai nupirkto 15 paveikslų. Tą pačią dieną lietuvių meno kolektyvas "Sietynas" ten pat surengė koncertą.

Lietuviškojo meno kolektyvas įsisteigė ir Selinštadt. Dariaus - Girėno suvokakties minėjimo dieną, kolektyvas surengė įspūdingą koncertą. Ypatingai įspūdingai pasirodė mūsų vienkiemius, kaimus ir mažaamečių teatras.

Lietuvių meno kolektyvas Tübingen (prancūzų okupacinė zona) per liepos mėnesį surengė du viešus koncertus. Koncertas buvo pajavirintas charakteringais šokiais ir eilėraščių skaitymu.

Tübingen taip pat veikia sporto klubas "Vytis".

Lietuvių menininkų grupė Lubecke (anglų okupacinė zona) rugpjūčio mėnesyje buvo surengusi koncertą, dalyvaujant Valstybinės operos artistams.

Iš Latvių Atbėgėlių Gyvenimo Švedijoje

Stockholm (LAIC) — Praeitų metų gale latviai atbėgėliai pradėjo leisti savitraščių "Latvių Vards".

Vėliausieji numeriai praneša apie latvių gyvenimą tremime. Prof. Dr. Fricis Balodis, plačiai žinomas archeologas - istorikas, išrinktas Latvių Susivienijimo Švedijoje garbės nariu. Danijoje susiorganizavo latvių atbėgėliai — ir keblintam numerį skelbiamos jų pravardės. Liubeke atsikūrė Latvijos Raudonasis Kryžius. Pianistė Guna Kurme koncertavo per radio Stockholme. Jelgavos Žemės ūkio Akademijos profesorių likučiai atsidūrė Vokietijoje. Latvių legionieriai uždaryti belaisvių stovykloje Oldenburge. Švedijos Raudonasis Kryžius aukavo Danijos latviams 1,000 danų kronų. YMCA darbuojasi tarp latvių civilių.

Leidiny Amerikiečiams

Stockholm (LAIC) — "Latvių Zinias" išleido specialų numerį latviams amerikiečiams (rugp. 9 d.). Du straipsniai, "Latvians Outside Latvia" ir "A Few Facts" parašyti anglų kalboje. Kiti straipsniai parašyti latviškai. "Laiškas Broliams Amerikoje" vykusiai apibūdina pastarųjų penkių metų įvykius tėvynėje. Laiškaštis teikia statistikos duomenis ir žinių apie gyvenimą Švedijoje, Danijoje ir Vokietijoje. Be to, keliuose puslapiuose yra skyrius "Hallo America", kame tremtiniai paieško savo gimines Amerikoje.

Lenkų Požemis Įspėja

New York (LAIC) — AP korespondento spalį 1 d. pranešimu iš Varšuvos, lenkų požemis įspėja netikėt komunistinės valdžios paskelbtai amnestijai.

Kaip žinome, visokių "amnestinių" pažadų netrūksta ir okupuotoje Lietuvoje. Paleckio - Gedvilos - Sniečkaus trijulė tolydžiai kviečia žmones liautis priešintis, mesti partizaną, dėtis prie krašto atstatymo, nesiduoti klaidinamiems ir t. t. Dviejų okupacijų karčiai pamokyti, Lietuvos žmonės tikrai nesiduos tokiomis Maskvos "meškerėmis" klaidinami... Net ir be specialaus įspėjimo...

LIETUVOS VYSKUPŲ ATSIŠAUKIMAS Į PASAULIO VYSKUPUS

Šveicarija (LAIC) — "Vardan katalikiškos Lietuvos, kuri šio karo metu turėjo pakelti neišpasakytus sunkumus ir nelaimes, mes, jos dvasios vadai, drįstame Jūsų Ekscelencijos gailėstingumui, o per jus ir jūsų krašto vadovaujantiems asmenims, išdėstyti mūsų tautos vargus ir atskleisti neišpasakytus rūpesčius." — šitokiais žodžiais, trėmimo esantieji Lietuvos vyskupai, pradeda savo atsišaukimą į viso pasaulio katalikų vyskupus.

Toliau, nupasakojo garbingą Lietuvos praeitį, pareiškia, kad lietuvių tauta visai skirtinga nuo slavų ir vokiečių, kad Lietuva yra paskutinė katalikų tvirtovė šiaurinėje Europoje, primena laimingus nepriklausomybės metus ir nupasakoja pirmosios Sovietų okupacijos neteisybes, kuomet Rusija, sulaužiusi sutartį, užėmė Lietuvą. Primena gausius areštus ir įrodo, kad tariamas lietuvių prisijungimas prie SSSR yra tik Raudonosios Armijos, Sovietų komisarių ir jų slaptosios policijos (GPU-NKVD) darbas, nieko bendro su Lietuvos žmonių noru neturįs. Aprašomi raudonojo teroro metai Lietuvoje, pažymint, kad vien per tris dienas (1940 m. birž. 14-17) bolševikai išgabeno į Sovietų Sąjungą arti 40,000 Lietuvos žmonių. Jie buvo vežami prekinuose vagonuose, be maisto ir vandens, visi kartu net seneliai, vaikai ir moterys. Daugelis iš jų mirė gelžkelių stotyse, per tris dienas uždaryti vagonuose. Vėliau atrastieji dokumentai parodė, kad Maskvos buvo planuotas metodiškas Baltijos tautų naikinimas, artimiausiu laiku tikintis išgabenti 700,000 lietuvių į tolimus Sovietų Sąjungos kraštus.

Trys metai (1941-1944) vokiečių okupacijos buvo taipgi kryžiaus kelias lietuvių tautai. Lietuviai išplėtė pasipriešinimą prieš nacius ir šie kerštaudami,

apie 100,000 lietuvių išvežė į Vokietijos vergiją. Traukiantis frontui į vakarus, vokiečiai degino, ką tik galėjo ir evakuavo gyventojus į užnugarį, taip kad išvežtų ir pabėgusių lietuvių Vokietijoje atsirado apie 200,000, daugiausia inteligentų, jų tarpe 250 kunigų. Jie grįžti į bolševikų okupuotą tėvynę nenori. "Iš savo patyrimo mes žinome, ką reiškia bolševizmas ir mūsų pažiūra griežtai skiriasi nuo nuomonės tų, kurie savo pažiūrą sudaro Sovietų propagandos įtakoje, — rašo vyskupai. Jei mes tikrai ir nežinome, kas dabar vyksta mūsų okupuotoj tėvynėj, kuri prilygsta dideliame kalėjimui, tai mes puikiai žinome, kad ateistinis komunizmas nekiek nepasikeitė ir pasilieka toks, koku buvo 1941 metais." Toliau vyskupai primena, kaip bolševikai uždarė visas lietuvių religines ir kultūrinės organizacijas, uždraudė mokyklose dėstyti tikybą, sunaikino geriausias tikybinės knygas, tortūromis, kalėjimais vertė kunigus tapti NKVD agentais.

Prisimindami, kad Lietuvai grėšia pavojus būti galutinai įjungtai į Sovietų Sąjungą, vyskupai rašo: "Mes iškilmingai pareiškiamo prieš Visagalį Dievą ir Mūsų Išganytoją Jėzų Kristų, kad lietuviai yra tvirtai pasiryžę atgauti savo tautinę ir politinę laisvę ir atstatyti tikrai nepriklausomą valstybę. Lietuviai niekada nesutiks patapti Rusijos dalimi, prieš kurią jie šimtmečiais kovojo dėl išlaikymo jų egzistencijos, kalbos, kultūros ir Katalikų tikėjimo... Šiandien Lietuva yra bejėgė viešai ir atvirai pareikšti savo norus. Dėlto mes šaukiame Ekscelencijų, karštai prašydami ateiti gelbėti savo katalikų brolių. Toliau, Lietuvos vyskupai prašo pasaulio vyskupų savo ganytojišką žodžiu atskleisti tikintiesiems Lietuvos kančias ir

"Žemaičių Kantičkos" Tremtiniam

Lietuviams tremtiniam knygomis aprūpinti vaju paskelbus, atsiliepė jau ne vienas. Viena moterėlė iš Philadelphia atsiuntė krepšelį knygų ir maldaknygių, jų tarpe net retas Vyskupo Valančiaus 1859 metais parašytas "Žemaičių Kantičkas", išleistas Tilžėje 1906 m.

Lietuviai tremtiniai amerikiečių ir britų okupuotose zonose yra įsisteigę jau visą eilę mokyklų ir net keletą gimnazijų. Jiems betgi visko trūksta. Savo laiškuose tarp kitų dalykų, jie prašyte prašo knygų, mokyklinių ir Lietuvos istorijos vadovėlių, lietuviškai angliškų žodynių, maldaknygių, senesniųjų ir ypač paskutinių metų Lietuvoje išleistų mokslinių bei šiaip pasikaitymo knygų ir žurnalų.

Peržiūrėkime savo knygų spintas ir lentynas. Išrinktasias knygas gabenkime į artimiausią BALF skyrių, parapiją arba tiesiai siųskime žemiau padėtu adresu:

United Lithuanian Relief Fund of America, Inc., Warehouse, 101 Grand St., Brooklyn 11, N. Y. Tel. Evergreen 8-6203

užtarti prieš savo krašto vyriausybės lietuvių tautos teises ir laisvę. Primena ir tą daugybę tūkstančių Lietuvos tremtinių Sovietų Sąjungoje ir Vokietijoje, kurie nori grįžti į savo kraštą, gyventi iš savo darbo ir darbuotis dėl krašto ir žmonijos gerovės. Pagaliau vyskupai reiškia viltį, kad jau netolį tas laikas, kada lietuviai ir vėl galės dėkoti Dievui ir tiems, kurie pagelbėjo išlaisvinti kraštą; taipgi iš anksto reiškia padėką už moralinę ir medžiaginę viso pasaulio vyskupų pagalbą.

Po tuo laišku pasirė Kauno metropolitas arkiv. J. Skvireckas, Kauno Vysk. padėjėjas V. Brizgys, Vilkaviškio Vysk. padėjėjas V. Padolskis. Laiškas datuotas — 1945 m. rugs. 8 d., rašytas spausdinta lotynų kalba ir užima 8 puslapius. Ten pat duotas ir jo vertimas anglų kalba.

Vyr. Liet. Išlaisv. Komiteto Raštas Trumanui Ir Churchillui

Vakarų Europa (LAIC) — Berlyno konferencijos proga, Vyriausias Lietuvos Išlaisvinimo Komitetas (kitai VLIK), įteikė memorandum u m u s Jungt. Valstybių prezidentui ir Anglijos Min. Pirmininuosviesdamas nuostolius karo metu ir šaukdamas remti teisingus Lietuvos žmonių laisvės troškimus.

Laiškas Iš Lietuvos Ejo... 4 Metus

(LAIC) — Viena lietuvių šeima Waukegan, Ill., gavo nuo savo giminių iš Lietuvos laišką, kurs pasirodė buvo išsiųstas dar vokiečių okupacijos metu 1941 m. lapkr. 18 d. Laiškas ejo net ketverius metus. Del tokio, šio laiško suvėlavimo, tikriausia, bus kaltos karo sąlygos, bet ir dabar, karui jau praėjus, laiškai iš Lietuvos eina ilgai. Tuo tarpu kai Maskvos laikraščiai pasiekia Ameriką per vieną mėnesį, tai lietuvių kaimiečių laiškai eina tris, keturis mėnesius ar net pusę metų. Ant laiškų yra tik rusiški pašto ženklai, kurie vaizdžiai parodo kaip viskas Lietuvoje rusinama.

Bolševikai Perima Tremtinių Valtis

Stockholm (LAIC) — Forezudo uoste, Gotlando saloje, rusai skubiai remontuoja perimtus Baltijos tremtinių laivelius ir valtis. Kituose uostuose baltiečių laiveliai buvo sutvarkyti ir pakrauti išvežimui. Laivus vežant, kaiku rie rusai jūrininkai nutarė bėgti, bet švedų policija juos grąžino atgal.

Eichstätt'o Aukštos Teologijos - Filosofijos Akademijos Diplomatai

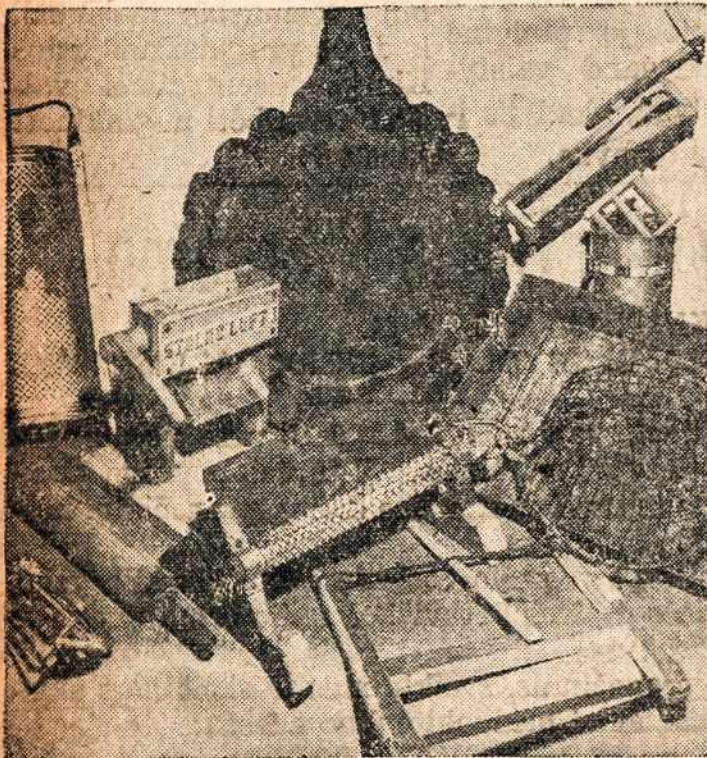
Vakarų Vokietija (LAIC) Akademiją baigė ir kuniagai liko išventinti sekan tieji lietuviai: Petras Gedvila, Petras Babinskas, Teofilius Palukaitis, Juozas Kungys, ir Česlovas Auglys, MIC.

MŪSŲ TIESIOGINIS MORTGYČIŲ SUMAŽINIMO PLANAS

Tai yra paprastas, sumažinta kaina namams mortgyčių — panaujinimo planas.

Jei Jūs planuojate pirkti namą ar atnaujinti dabar turimą mortgyčių, mes su malonumu ir be jokių Jums abligacijų išaiškinsime visas smulkmenas. Pašaukite SOUTH Boston 0379.

MT. WASHINGTON CO-OPERATIVE BANK
430 BROADWAY • SOUTH BOSTON

Šios virtuvės reikmenys yra padirbdintos Amerikos belaisvių Vokietijoje ir pargabentos į New Yorką išstatytos parodoje.

Religiškai nusiteikusi asmenybė...

DARBININKAS

(THE WORKER)

Published every Tuesday and Friday except Holidays such as New Year, Good Friday, Memorial Day, Independence Day, Labor Day, Thanksgiving and Christmas

SAINT JOSEPH'S LITHUANIAN R. C. ASSOCIATION OF LABOR Entered as second-class matter Sept. 12, 1915 at the post office at Boston, Mass. under the Act of March 3, 1879. Acceptance for mailing at special rate of postage provided for in Section 1103 Act of October 3, 1917, authorized on July 12, 1918

SUBSCRIPTION RATES:		PRENUMERATOS KAINA	
Domestic yearly	\$4.00	Amerikoje metams	\$4.00
Domestic once per week yearly	\$2.00	Vieną kart savaitėje metams	\$2.00
Foreign yearly	\$5.00	Užsieny metams	\$5.00
Foreign once per week yearly	\$2.50	Užsieny 1 kart sa-tėj metams	\$2.50

DARBININKAS

666 West Broadway, South Boston, Mass Telephone SOUTH Boston 2680

Bolševizmas Pats Save Ardo

Kolumnistas Lipman daro gana įdomių spėlioji- mų apie dabartinės Rusijos padėtį. Tie spėliojimai ne iš piršto išlaužti. Būtų pravarčiau pavadinti juos iš- vadomis iš kai kurių reiškinų bei neaiškių faktų, pra- siveržiančių iš pačios Sovietijos ir iš jos okupuotų kraštų. Sovietų propaganda gali juos melais apšaukti, bet visi žinome, kad jei kur prasiveržia dūmai, ten esa- ma ir ugnies. Ir štai kokie faktai prisiskundžia pro tam- priai dabojamas pavergtų tautų sienas.

Pats Kalininas pripažįsta, kad kai kurie grįžę iš Vokietijos raudonarmiečiai nusiskundžia, kad Rusijoje nėra gamybos, kuri aprūpintų svarbiausius gyvenimo reikalus, ir kad tie kariai "matomai yra paveikti taip vadinamos vokiečių kultūros". Tiesiog nesiduoda pa- slėpimas tas faktas, kad raudonieji kariai mato didelę skirtumą — Rusijos nenaudai — tarp gyventojų gerbuviu Rusijoje ir Vokietijoje. Ir ne tik Vokietijoje žmo- nės kur kas geriau gyvena, bet net ir Lenkijoje ir Ru- munijoje. Toliau sakoma, kad raudonosios armijos va- dai turi daug vargo sulaukyti savo kareivius nuo pa- bėgimo, plėšimų ir sauvaliavimų. Net šalys, pirmiau komunizmui palankios, pagyvenusios su raudonųjų okupacija, dabar keičia savo pažiūras priešingon kryp- tin. Numatoma, kad netvarka okupantų eilėse turi į- takos i išorinę Sovietų politiką, kuri kažkaip pradeda svyruoti, kimba prie mažmožių ir bendrai krypta į netikras, nepastovias vėžes... Iš to siūbavimo ir neaišk- kumo numanu, kad Sovietų politika yra nebe vieno žmogaus rankose. Sovietų vadai tarsi išitraukia i save ir koncentruojasi apie kažkokią sopamą vietą jų pačių vidaus reikaluose. Be to, jie supranta, kad nebeturi pa- sitikėjimo pavergtose tautose, kurias jie didžiujosi išlaisvinę. Raudonoji armija paprastai išsilaiko oku- puotų kraštų lėšomis. Tad neišvengiamai susidaro į- spūdis, kad raudonarmiečiai yra nekviesti svečiai. To- kiai tvarkai esant, nedaug tėra skirtumo tarp militari- no namų ir maisto pasisavinimo ir paprasčiausio pa- skirų kareivių plėšimo ir vogimo. Tuo būdu susidaro natūrali išvada, kad juo ilgiau raudonoji armija pabu- vos pavergtuose kraštuose, juo mažiau spaudžiamosios tautos skaitys komunizma savo išganymu.

Tad bolševizmas, iš tolo nežinėjamas gal ir patrau- klus, tikrenybėje yra neįmanomai žiaurus, nenatura- lus ir normaliam žmogui nepriimtinas. Artimesniam su civilizacija susidūrimo, jis automatiškai pats save ardo.

Vienas autorius, rašydamas apie dabartinę Rusi- ją, pareiškė štai kokią mintį. Atsiradę neįmanomaj priešpaudoj, Sovietijos gyventojai tik vieną paguoda- teturi: raudonąją armiją. Ją ugdo, atitrukdami duos nos kasnį nuo savo burnos, nes iš jos šio to tikisi. Visų pirma, ji, žinoma, gins savo kraštą. Bet šalia to jie dar daugiau ko lūkurioja, būtent, jei, iškilus karui su Europa, raudonoji armija nužygiuos i užsienį, tai grįž-

Jonas Kmitas.

VYTIS ir ERELIS

APYSAKA XIII.

Atkaklusis Vežikas

Atrodė, Bezickas vėl susmuks. Nesutram- doma išgastis aiškiai drebinu jam kinkas. Norėjo ką pratariti, bet pro kalinančius dan- tis pasigirdo tik atbalsys, panašus i žąsies gaganimą.

Andrius šiurkščiai nutraukė tą neskanią sceną. Griežtu balsu jis prabilo:

— Na, ponai, džiaukitės, kad vėl dovanoju jums gyvastį. Galėčiau jus nudėti be mažiausio sąžinės išmetinėjimo, nes visai be reikalo užpuolėte mano tėvuką. Jis nieko nekaltas. Nežino nė kur gyvenu, nė ką veikiu. Taigi, jei ji kada pakliudysite, tai pasigailėjimo ne- bus. Džiaukitės išnešę savo kailį, bet namon turėsite eiti pėkšti. Aš, kaippo nugalėtojas šiam negarbingam mūšy, pasiimsiu jūsų arklius ir vežimą. Sode rasite surištą jūsų žandarą. Turėsite patys jį paleisti, nes man skubu. Nesirūpink, tėveli, — Andrius čia at- sigrįžo i drebantį iš baimės tėvą — tau nieko bloga neatsitiks. Tie ponai nebedrįs tavęs už-

kabinėti, nes jie jau žino, kad aš moku išlai- kyti savo žodį.

Ir, maloniai apkabinęs apsvaigusį tėvą, Andrius taip pat sparčiai išnyko, kaip ir buvo pasirodęs.

Senis Stuobrys stovėjo nei gyvas, nei mi- ręs. Jam buvo lengviau suprasti sūnaus poel- gis, nes jis nebuvo žinojęs, kad Andrius buvo pasisamdęs vežiku pas Pomadiną. Jis tiek suvokė, kad sūnus tik atsitiktinai čia pasipai- niojo ir apgynė jį nuo užpuolikų. Apgint tai apgynė, bet kas bus toliau? Dabar tai jau jam nebus gyvenimo. Žandarai užkamuos iki gyvo kaulo. Kalėjiman, o gal ir katorgon teks pakliūti.

Bet žandaras nė mažiausio dėmesio i jį ne- bekreipė. Ir Bezickas, rodos, jo nė nematė. Sumušti ir apgėdinti, abu ponai paliko negar- bingą susirėmimo vietą — Stuobrių mėslyną. Nukiūtinę i sodą, jie ten rado besimuitantį, virvagaliu sunarpliotą Maksimą, kurį tuojau paleido, nė žodžio nepratarė. Kalbėti nebuvo apie ką. Dalykai buvo aiškūs visiems daly- viams, tiek aiškūs, kad verčiau juos užmiršti. Maksimui niežėjo liežuvis sveikai išsikeikti, bet, matydamas nuliūdusią ir tylią ponų nuo- taiką, antžmogišku valios įsitempimu jis nuo tos įprastos pramogos susilaikė, vien mintyje pasiūdamas visiems kipšams pramuštgalvį Pomadino vežiką.

Mūsų didvyriai pėkšti parsivilkio namon.

Naujas Aukščiausiojo J. V. Teismo teisėjas Sen. Harold O. Burton, kuris vaizduojamas tik po priesaikos ceremonijų, teisminėj uniformoj.

Susitarimas Nėra Unija

Istorijos mėgėjų straips- nių vieniėjimasi su kai- nių, pasikalbėjimai ir gin- cynais karo metu, ar susi- čai "Darbininke" tik tiek tarimą su jais yra pavadi- gali būti naudingi skaity- neš žodžių unija, kad jisai tojams, kiek jie nušviečia yra emę žinias, apie tuos mūsų Tautos senos būto- vės tikruosius įvykius. torijos vadovėlio, parašyto Tuos-gi įvykius pažinti kaž-kurio "Prano". Vi- taip, kaip jie iš tikrųjų y- ra buvę, arba kaip juos nu- siams yra aišku, kad karo ra buvę, arba kaip juos nu- niais ir susitarimas nėra u- šviečia jų, ar jiems arti- nia. Per šį praėjusį karą buvo susitarę U. S. A., Di- iš pažiūros gali kam atro- dyti. Mokykloms skirti is- torijos mokslo vadovėliai maža ką gali pasakyti is- torinio ginčo klausimais,

Tojo "Prano" vadovėlio nes jų uždavinys yra visai aš neturiu, jo nepažįstu ir kitas. Todėl keliamieji nežinau, kiek jis vertas pa- sitikėjimo, vertinant Lie- tuvos praeities įvykius. Tik viena man aišku, kad jama duoti progos geriau pažinti senovę, negu ger- iausi vadovėliai. Čia vir- šū ima ne iškalba, ar gra- žūs vaizdai, ar poezijai, ar geri norai, bet įrodymai. jis teigė: "pirmoji Lietu- vos unija buvo dvyliktaja- me šimtmetyje su kraštu i M. U. straipsnio "Lietuvos pietus nuo Nemuno, ku- riam seniau gyveno Get- Unijos", radau nekantrų riamie seniau gyveno Get- K. M. U. atsakymą "Darb" viai, kurį vėliau vadinome 66 nr. straipsnelį: "Apie Gėrdino gubernija, o kurs Lietuvos Unijas". Dėkin- vienijimosi su Lietuva lai- gas esu gerb. K. M. U. už kais turėjo Litvos vardą, paaikškinimą, jog jisai lie- slavų kalbą vartojo ir išlaisvinimą. K.

krikščionių tikėjimą jau buvo priėmęs. Ši unija da- vė Lietuvai labai pagarsė- jusį tarptautinį vardą Li- tuanijos."

"Darbininko" 66 nr. pas- kui savo cituojama "Pra- na" teigė: "Erdvilas sumanė pirmiaus atgriebti iš rusų valdžios getvių kraš- tą... Nors daugybė čionyk- ščių gyventojų išpažino jau stačiatikių tikybą..."

Taigi čia turime visą eilę neįrodytų tvirtinimų: 1) Lietuva gavo vardą nuo pietinių kaimynų - getvių, 2) getviai vartojo slavų kalbą (Erdvilo laikais), 3) getviai tais laikais jau bu- vo priėmę krikščionių ti- kėjimą, 4) daugybė jų bu- vo stačiatikių tikybos.

Skaitytojai malonės at- leisti už ilgą ir nuobodžią kalbą, nes istorinius įvy- kius vertinant negana pa- sakyti: paminėti teigimai yra grynas melas, bet rei- kia tai įrodyti. O įrodinė- jant, kalba ištysta.

Iki šiol Lietuvos istori- kai pilnai neišaiškino, iš kur atėjo mūsų Tėvynei Lietuvos vardas. Radęs "Darbininke" teigimą, kad tai atėjo iš getvių šalies, tariasi radęs tam klauši- mui rišti naują šaltinį. De- ja, nusivilau. Getviai, jot- vingiai, suduvai arba pie- tiniai dzūkai Lietuvai ne- galėjo duoti XIII amžiuje Lietuvos vardo, nes tas vardas yra pažįstamas Eu- ropos istorikams bent du šimtai metų pirmiau, Lie- tuvos vardas pirmu kart 1009 m. minimas. Todėl bus greičiausiai įvykę priešingai: kadangi jot- vingiai - getviai priklausė tai pačiai lietuvių tautai ir turėjo protarpiais iš Lie- tuvos valdovus, tai juos gu- dai ir rusai kaimynai bus praminę slavaiškai LITVA.

Netiesa yra, kad XIII amžiuje jotvingiai būtų vartoję savo tarpe slavų kalbą. Pereitime savo straipsnyje: Gerų Norų Nėgana — esu plačiau nu- rodęs i slaviskus ir kitus istorinius šaltinius, kurie aiškiai sako, jog ir getviai, t. y. jotvingiai yra vienos kalbos ir vienu papročiu su visa Lietuva žmonės. Get- viai nėra slavai, jie nekalbė- bėjo slavaiškai savo tarpe. Jie yra tos pat kilmės kaip ir senovės prūsai, žemai- čiai, aukštaičiai, kuršiai, Tėsinys 5-tame pusl.

Vertingas Seselių Kazimieriečių Atsiekimas

Mūsų išeivijos amžius jau artinasi prie deimanti- nio jubiliejaus. Kai kuriose vietose jau tą jubiliejų pa- siekė. Buvo žmonių atvykusių iš Lietuvos 1870 m. Jie, tiesa, išmirė, bet jų šeimos sudarė pirmąją išeivijos užuomazgą. Tuo būdu, jų anūakai sudaro trečiąją kartą, o anūkų vaikai ketvirtąją. Klausimas, ar ta jaunia- sioji atžalą dar tebėra lietuviška? Ar jie, iš viso, lietu- viškai tebesupranta? Būtų džiugu, kad lietuvių kalba taip toli tebesiektų, bet labai liūdna, jei jų lietuvišku- mas antroj kartoj jau užsibaigtų. O tokių atsitikimų nemaža. Tad lietuviųbei išlaikyti būtinai reikalinga kiekvienoj kartoj stiprinti tą svarbiausią tautybės y- patumą — gimtąją kalbą. Bet kaip tatau padaryti, jei lietuvių kalba kiekvienoj kartoj palaipsniui silpnėja? Iš kur gauti vandens, jei patsai šaltinis jau išsenka? Vienintelis išsigelbėjimas — tai mokyklos, kuriose mokoma lietuvių kalbos. Aiškiau tariant, tai parapijos mokyklos.

Seselės Kazimierietės, turinčios toj srity ilgame- čio prityrimo, labai sielojasi tuo klausimu, kaip įskie- pyjus lietuvių kalbos pradus tiems vaikučiams, kurie lietuviškai jau nebemoka. Seselė Perpetua rašo, kad pagamintieji a. a. kun. A. Staniukyno lietuvių kalbos vadovėliai jau seniai atgyveno savo amžių. Griebtasi sekti Lietuvos vadovėlius, bet ilgai niek jie pasidarė persunkūs Amerikos lietuviukams, kurių dauguma vos kelis žodžius lietuviškai tesupranta, o kai kurie tai nė žodelio nebesupranta. Teko gamintis savotiškus, Ame- rikos vaikams pritaikintus, lietuvių kalbos vadovėlius. Čia jau prireikė tikro kūrybinio talento. Pas Seseles buvo lankiusios Lietuvos Universitetą ir — ne veltui. Jos parsigabeno kūrybinį lietuviškumo lobyną ir pri- taikė Amerikos reikalams. Išleido "Švyturėlį", "Spin- dulėlį" ir "Pratimus". Šis pastarasis leidinys tai pas- kutinė pedagogijos išdava. Tai storas "darbinis" sąsiu- vinyns, įtalpinąs šimtus rūpestingai sugalvotų lengvų galvosukių, kuriuos atspėdami, vaikučiai nė nepasi- junta, kaip išmoksta lietuvių skaitybą ir rašybą. Ir kiekvienas sąsiuvinys papuoštas įmantriais lietuviš- kais piešiniais, kurie traukte traukė vaikučių akis ir sausą gramatikos mokslą padaro lengva ir malonia pramoga. Pažiūrėti gražų, lengva ir natūralu. Kiek- vienas šedevras (aukštos vertės kūrinys) atrodo leng- vas, gražus ir natūralus, bet tikrai kūrėjas žino, kiek ten pajėgumo, prityrimo, triūso ir kantrybės įdėta.

Iš viso, Seselių pedagoginiai laimėjimai ir rūpes- tingumas išlaikyti lietuvių mūsų jaunojoj kartoj nu- sipelno giliausio tautos dėkingumo. K.

ALRK Naujos Anglijos Federacijos Apskričio Suvažiavimas

Federacijos apskričio suvažiavimas šįmet įvyks gruodžio 9 d., Šv. Jurgio parapijos svetainėj, Norwood, Mass.

Federacijos skyriai ir organizacijos raginamos iš anksto prisirengti ir dalyvauti šiame Federacijos me- tiniame suvažiavime. Besidarbuodami svarbiais Tėvy- nės Lietuvos šelpimo ir vadavimo reikalais, užmiršome taip sau artimą ir svarbią Federacijos veiklą. Laikas pagyvinti Federacijos veikimą, kuris yra taip svarbus netik mūsų išeivijai, bet ir mūsų Tėvynės Lietuvos va- davimo darbe.

Dvasios Vadas — Kun. J. Vaitekūnas Pirmininkas — Antanas Daukantas Raštininkas — Benediktas Jakutis

sėsi lyg kuomi būtų nusikaltęs, tarsi susigė- dęs dėl savo žygdarbių su Pomadinu ir Be- zicku. Perkošti per šaltos kritikos rėtį, tie didvyriški susirėmimai dabar kiek vaikiškai atrodė.

— Bet kas man buvo daryti? — teisinosi vaikas. — Jie mane juk išprovokavo. Na, prisipažįstu, revoliucijos metu buvau įsikas- čiaavęs, bet kas gi tada pusiausvyrą išlaikė? Be to, buvau jaunuolis - moksleivis. Visi ma- no draugai stėjo kovoti už laisvę. Ar gi man derėjo sėdėti rankas sudėjus? Niekuomet nebūčiau galėjęs nuošaliai stovėti, nes jaučiausi turįs daugiau už kitus energijos. Bet po re- volucijos tai tupėjau, kaip pelė po šluota. Patys žinote, kad ramiai darbavausi lietuvi- bės idėjai, padėdamas jums platinti knygas ir laikraščius, ir jei ne tas nelemtas susirėmi- mas Tautgėlos girioje, tai būčiau iki šiai die- nai ramiai besidarbavęs tėvo ūkyje. Ir net tame susirėmime aš norėjau kovos išvengtį ir buvau jau pabėgęs. Bet kai tas lenkpalai- kis pradėjo mušti mano tėvą, tai jau neiškenčiau ir sugrįžau jį gelbėti. Štai ir ponas Bitinas tam liudininkas.

Daktaras Bitinas nusišypsojo. — Aš tik tiek mačiau, kad tamsta laikei Be- zicką už gerklės. — Verčiau jį būčiau tada pasmaugęs, tai viskas būtų baigta, — piktai suniurnėjo An- drius. (Bus daugiau)

XIV.

Maištininkas Pasprūksta

— Aš vis sakiau, kad tie visi žygdarbiai, tos dramatiškos scenos su revolveriais, įgyven- dintos iš senoviškų romanų, pas mus Lietu- voj ne vietoje. Nieko, brolaus, su tuo neat- sieksi. Nė tu žandarų tuomi nenugalėsi, nė Lietuvos neišgelbėsi. Mums reikia apšvietos ir susipratimo. Idėjos galingesnės už ginklus. Jomis reikia kovoti. Taip kalbėjo Vaišmantas. Andrius jo klau-

KAS GIRDĖTI LIETUVIŲ KOLONIJOSE

WORCESTER, MASS.

LDS 7 kuopos svarbus susirinkimas įvyks lapkričio 4 dieną, tuojuo po mišparų Šv. Kazimiero par. salėje.

Visi nariai malonėsite minėtame susirinkime dalyvauti.

Prie to, kurie atsilikę su duoklėmis, ateikite ir atsilyginkite už "Darbininką". Valdyba.

CAMBRIDGE, MASS.

Sekmadienį, spalį 28 d., 4 v. p.p. parapijos svėtainėje įvyko Cambridge Moterų S-gos 22 kps. rankdarbių paroda. Parodoje su gražiais rankdarbiais pasirodė ir Worcester 69 ir 5 Sąjungečių kuopos. Worcesterietės rankdarbiais pralenkė mūsų koloniją ir joms teko dovanos. Pirmą dovaną už gražiausius rankdarbius gavo p. V. Liutkienė, 5 kps., antrą dovaną p. E. Zakarienė — 69 kp. ir trečią dovaną 5 kp. Cambridge'aus Sąjungietės labai maloniai sutiko Worcesterio viešniąs Sąjungietes ir joms pavedė visą vakaro vadovybę.

p. A. Ambrozaitienė, tarusi įžanginę kalbėlę, perstatė p. V. Liutkienę pirmininkauti. Gražias kalbeles, liečiančias sąjungiečių veiklą, pasakė apskričio pirmininkė p. P. Wackel, p. S. Dabrienė ir kitos. Dainų programa išpildė 5 kp. moterų choras, vadovaujant p. G. Kaneb (Vaitėkūnaitei). Dainininkės buvo sekančios: p.p. A. Thompson, M. Paulukonis, O. Greičaitienė, M. Lekeskienė, M. Veikšnorienė, J. Mack, M. Žemaitienė, O. Pelevičienė, M. Watkins; solo išpildė p. O. Greičaitienė; duetus — p.p. Žemaitienė ir Thompson, p.p. J. Mack ir Žemaitienė, ir taipgi solo p. M. Lekeskienė. Dainininkės akompanavo p. S. Wackel, kuris irgi išpildė ketelą piano duetų su savo dukrele. Cambridge Sąjungietės p.p. P. Brazdžiūnienė ir E. Daukantiene sudainavo ketvertą dainelių, akompanuojant akordionu p. I. Ambrozaičiui.

Po programos Cambridge'aus Sąjungietės viešniąs pavaišino užkandžiais, kuriuos prirengė vietinės kuopos pirmininkė p. E. Dainienė ir p. M. Sundukienė. Pirmininkė p. Dainienė atsilankusiems širdingai dėkojo, nes parengimas puikiai pavyko ir svėtainė buvo pilnutėlė publikos. Laimėjimų dovanos teko: 1) M. Bagdonienei, 2) E. Daukantienei; ir 3) E. Gedrimienei. Sąjungietės tikrai gražiai pasirodė. Gaila, kad kitos pasižadėjusios kuopos nedalyvavo.

Sekmadienį, spalį 28 d. mūsų bažnyčioje buvo vedamas Šv. Vardo draugijos narių vėjus. Tą dieną, prirašinėdami vyrus prie draugijos per visas ketverias mišias, daug pasidarbavo sekanti asmenys: draugijos pirmininkas p. M. Karbauskas, vice-pirm. A. Daukantas, komisijos nariai: K. Samalis, P. Radaitis, A. Zaveckas, B. Jakutis ir A. Marcinkevičius. Dvasios vadas kun. A. Baltrušičius deda visas pastangas, kad visus parapijos vyrus prie šios draugijos prirašius. Vyrų, kurie pasiėmė įstojamų blankų, raginami ateinantį sekmadienį išpildžius jas atnešti bažnyčiai. Vienos dienos vėjus atnešė gerų vaisių. Yra vilties, kad prie šios draugijos visi vyrai prisirašys.

Kitą sekmadienį mūsų bažnyčioje suma bus laikoma prie išstatyto Švč. Sakramento ir, po to kas pirmą sekmadienį kiekvieno mėnesio.

Siomis dienomis pas tėvelius p.p. Gedrimus, Brightone, lankosi jų sūnus vyresnis leitenantas V. Gedrimas. Leitenantas V. Gedrimas dalyvavo žiauriuose Oķinawa ir Phillipinų mišiuose. Sveikiname leit. Gedrimą ir linkime linksmų atostogų.

Ens. B. Talutis, atvyko pas savo tėvelius praleisti 20 dienų atostogas. Jo tėveliai p. p. Talučiai gyvena Billerica, Mass. Ens. B. Talutis tarnauja N.A.S. Key West Floridoj. Linkime linksmų atostogų.

WORCESTER, MASS.

A + A

Vladas Rimša

Po sunkios ligos, spalį 21 dieną mirė Vladas Rimša Šv. Vincento ligoninėje. Spalį 24 d. palaidotas iškilmingai iš Šv. Kazimiero lietuvių par. bažnyčios. Kleb. kun. Augustinas Petraitis atnašavo iškilmingas gedulo šv. mišias ir pasakė gražų pamokslą, primindamas velionio nuveiktus darbus Bažnyčiai, tėvynei Lietuvai ir mūsų organizacijose.

A. a. Vladas Rimša pirmojo pasaulinio karo metu ir pasibaigus karui gausiai aukojo ir dirbo, kad Lietuva atgautų laisvę ir nepriklausomybę. Taipgi gausiai aukojo mūsų vienuolynams, švietimo įstaigoms ir spaudai. 1924 m. Vladas vyksta į laisvą Lietuvą, kur suradęs savo vaikus darbuojasi Šv. Kazimiero vienuolynė, Pažaisly, kartu su kun. J. J. Jakaičiu, MIC. Ten daug dirbo, nereikaludamas atlyginimo. 1926 m. grįžta į Jung. Valstybes ir vėl stoja į lietuvių katalikų organizuotą visuomeninį darbą. A. a. Vladas Rimša buvo stiprus blaivininkas ir priklausė prie Blaivininkų 25 kp. Šv. Kazimiero parapijoj nuo pat jos įsikūrimo. Jis savo lėšomis įtaisė Blaivininkų kuopai puikią vėliavą, kurią jis nešdavo laike įvairių procesijų mūsų bažnyčioje. Blaivininkai neteko uolaus nario ir vėliavos nešėjo. Daug dirbo ir kitose lietuvių katalikų organizacijose, katalikiškai spaudai, ypač "Darbininkui", būdamas LDS 7 kuopos pirmininku. Tai buvo šviesus, uolus ir pavyzdingas katalikas.

Kadangi velionis, a. a. Vladas Rimša čia neturėjo giminių, tai jo palaidojimu rūpinosi klebonas kun. A. Petraitis. Palaidotas labai iškilmingai Notre Dame kapuose. Velionis paliko du sūnus ir vieną dukterį, kurie gyvena Lietuvoje. Lai Dievas būna gailestingas jo vėlei.

LDS Centro Valdyba reiškia gilią užuojautą a. a. Vladio Rimšos šeimai, LDS 7 kuopos nariams ir bendrai visiems, netekus uolaus ir pavyzdingo darbininko. Lai Dievas velionio vėlei suteikia amžiną ramybę!

Dėl tilpusio pp. Bačinskų paviekslo "Darbininke", korespondentas A. D. atsiprašo, kad tai padarė be jų žinios ir sutikimo. Mes įvertiname pp. Bačinskus, kaip nuosirdžius katalikiško darbo, katalikiškų įstaigų rėmėjus.

Siomis dienomis grįžo iš Lewiston, Maine, p. B. Jakutis, kuris buvo išvykęs tenai į jo arimo gimnazičio laidotuves. p. Jakutis aplankė ten savo senus draugus ir džiaugiasi Maine lietuvių veikimu.

Marijonų Misijonierių Veikla

Lapkr. 4—11, Luzerne, Pa., Šv. Onos bažnyčioje, 40-tė ir misijos; kun. Antanas Mažukna, MIC.

Gruod. 16—26, Baltimore, Md., Šv. Alfonso bažnyčioje, kun. Antanas Mažukna, MIC.

Gruodžio 21—25, Detroit, Mich., Šv. Jurgio bažnyčioje, rekolekcijos; kun. Adomas Markūnas, MIC.

Kovo 10—17, Binghamton, N. Y., Šv. Juozapo bažnyčioje, misijos; kun. Antanas Mažukna, MIC.

Kovo 11—17, Cambridge, Mass., Nekalto Prasiđėjimo bažnyčioje, rekolekcijos, kun. Jonas J. Jakaitis, MIC.

Kovo 18—31, Chicago, Ill.,

Aušros Vartų bažnyčioje, dviejų savaitėlių misijos, kun. Jonas J. Jakaitis, MIC.

Kovo 25—31, Chicago, Ill., Šv. Jurgio bažnyčioje, misijos kun. Antanas Mažukna, MIC.

Bal. 1—7, Pittston, Pa. Šv. Kazimiero bažnyčioje, misijos, kun. Adomas Markūnas, MIC.

Bal. 1—14, Chicago, Ill., Šv. Kryžiaus bažnyčioje, dviejų savaitėlių misijos, kun. Jonas J. Jakaitis, MIC ir kun. Ant. Mažukna, MIC.

Bal. 8—14, Chicago, Ill., Šv. Juozapo bažnyčioje, misijos; kun. Adomas Markūnas, MIC.

Bal. 15—21, Chicago, Ill., ŠS. Petro ir Povilo bažnyčioje, misijos, kun. Jonas J. Jakaitis, MIC.

Bal. 15—21, Detroit, Mich., Šv. Jurgio bažnyčioje, misijos; kun. Adomas Markūnas, MIC.

Tėvų Pranciškonių Misijos 1945 m

Chicago, Ill. — Švenč. P. Marijos Nekalto Prasiđėjimo par., Nekalto Prasiđėjimo Novena ir rekolekcijos lapkričio 29 — gruodžio 8 dien. — Tėvas Juvenalis Liauba.

Waterbury, Conn. — Šv. Juozapo par., — Padėkos už taiką triduum, gruodžio 7—9 d. — Tėvas Justinas Vaškys.

FRANCISCAN FATHERS

Mount St. Francis

Greene, Maine.

BLAIVININKŲ SEIMAS

ALRK Pilnųjų Blaivininkų Seimas įvyks lapkričio 11 dieną, Nekalto Prasiđėjimo Panelės Švč. Parapijoje, Cambridge, Mass.

Visos Blaivininkų gyvuojančios kuopos malonėsite išrinkti kuodaugiausia atstovų, kad Seimas būtų gausus. Taipgi nuosirdžiai kviečiame visus Blaivybės prietelius seime dalyvauti.

P. Mankus, I vice-pirm.
B. Jakutis, II vice-pirm.
V. J. Blavackas, rašt.

Ką Sako Jurgis Spurgis?

Sveikas Jurgi!

Sveikas dėde! Kaip tau? Nepamiršau pereinęs savaitės pasikalbėjimo apie puikybę. Kaip gera būtų, kad aš mokėčiau skaityti kaip pats. Ką padarysi... tie senovės rusai nedavė mums nei mokslo, nei apšvietos.

Vytai, turėk ausis... tai daug ką gero gali išmokti nuo pasaulio dorų žmonių. Gal buvai pereiną savaitę kur nors išvažiuojęs?

Taip. Pakeliui per Cambridge pasileidome automobiliu gražiais keliais į Lowellio pusę ir štai kokios 10 mylių nuo Bedfordo miestelio imant valstybės kelią atvažiuoju į Lexingtoną. Lexingtono sode stovėjo didinga žalvario figūra, kuri perstatė tvirtą ūkininką, greta apleistą arklio. Savo rankose jis laikė šautuvą, ir nuo jo peties kybojo parako ragas. Žvilgsnis veide smarkaus pasiryžimo pilniausiai pritiko prie viso jo pastovumo... narsaus kovotojo belaukiant besiantinančio priešo. Tai yra pasaulinio žinoma statula "Minute-man". Atsiminimas vieno iš gražiausių istorijos scenų mūsų Amerikos tautos kovų už nepriklausomybę.

Toje vietoje, kur stovi ši figūra, pirmutiniai šūviai buvo paleisti į priešą kovose dėl nepriklausomybės. Čionai, rytmetyje, balandžio 18, 1775, karžygiški ūkininkai, ženklui davus, paliko laukuose savo arklus, pagriebė ginklus ir be baimės paėmė sargybos vietas norėdami sulaukyti žingsn. puolančių priešų.

Tai apie ką šiandien nori kalbėti.

Vytai! Labai stebiuosi tavo nesupratimu. Aiškiausiai galėjai suprasti, kad kalbu apie pasiryžimą. Tai viena iš didžiausių moralinių jėgų pasaulyje. Išmintingieji ir veiklieji žmonės pergali visas gyvenimo kliūtis vien drįsdami savyje uždegti bandymą. Tingumas ir beprotystė dreba ir vengia žvilgsnį triušos ir pavojų ir, padaro negalimybę savo baimė.

Puiku — kokia mintis. Palauk — paklausk... pasiryžimas yra visagalingiausias. Pasiryšk būti kas nors pasaulyje ir atsieksi savo tikslą. Taikyk ir nuopelną ir nuopelną pelnysi. Štai, kur didžiausią paslaptis pastangos ir viršijimas. Zodis "negaliu" niekadods neatsiekė pasisekimo. "Bandysiu" paėmė garbės viršūnes.

Gražios mintys. Kaip būtų malonu jei pasaulyje atširastų daugiau tokių žmonių su panašiais pasiryžimais. Žmogus be tikslo yra panašus į laivą be vairo... radinys, niekis ir ne žmogus. Turėdami gy-

save į gyvenimo veikimo ir apšvietos eiles.

Žinoma, kad jie užsipelno aukso medalį. Vieni sakė: "Negalėsite", bet švietos ir ateities vaikai pridūrė: "Bandysime". Jie bandė ir šiandien pasauliui parodė, kad gero pasiryžimo niekas negali nustelbti ir šaltinis užtvenkiamas kitoje vietoje prasimuša.

Na, Jurgi, apie ką kitą savaitę kalbėsi?

Pamatysime.

Iki pasimatymo.

Aš tą matau ir jūs matote. Ką sakote? Ar ne tieša?

Jurgis Spurgis

Amerikos Lietuvių Jaunimo žurnalas "VYTIS"

"VYTI" leidžia Amerikos didžiausia jaunimo organizacija — Lietuvos Vytiai.

"VYTIS" eina kas mėnesį gražiai paveiksluotas ir deda idomių straipsnių, žinių iš Amerikos ir užsienio.

"VYTI" rasi žinių iš viso pasaulio.

"VYTIS" rašo apie Amerikos lietuvių jaunimo judėjimą.

"VYTI" rasite idomių pasiskaitymų tinkamų seniems ir jauniems.

"VYTI" redaguoja įžymus ir patyčius redaktorius Ignas Sakalas ir "VYCIUI" bendradarbiauja jo sukviešti įžymiausi literatai.

TAD, padarykime šūki: "Tenelėka nei vienos katalikiškos jaunimo organizacijos, ar nors mažiausio skyriaus, kurie neskaitytų "VYTIES". Visi skaitykime "VYTI!"

"VYTIES" kaina metams tik \$3.00

"VYTIS"

366 W. Broadway, So. Boston 27, Mass.

Plačiausiai Amerikoje Skaitomas yra mėnesinis, religinis, paveiksluotas laikraštis "Šv. Pranciškaus VARPELIS"

duoda naujausių žinių iš katalikų gyvenimo Amerikoje ir kituose kraštuose. Aprašo Lietuvių kančias Lietuvoje. Talpina gražių aprašymų, pavyzdžių ir trumpų straipsnelių. Metams kainuoja tik \$2.00

Adresas: Franciscan Fathers Mount St. Francis Greene, Maine

Užsisakykite Toniko Pas Mus

Pristatom geriausią toniką Piknikams, Vestuvėms, Krikštynoms ir visokiems Parengimams.

Kainos prieinamos.

Myopia Club Beverage Co.

Grafton Ave., Islington Mass. Tel. Dedham 1304-W

PRANAS GERULSKIS, Namų Tel. Dedham 1304-R

Ar reikia stebėtis jų linksma šypsena, kai reporteris patyrė, kad jie tik ką vedė.

For Reuse and Salvage

S/Sgt. Frank Petro, of Honolulu, Hawaii, drains rendered fat from the steam kettle at Camp Edwards, Mass. 3,111 pounds of fat were rendered for reuse and eventual salvage here, during July, 1945. Victory has brought no solution to the alarming fat and oils situation, and the Government is still urging the salvage of used fat to fill industry's reconversion needs.

Susitarimas Nėra Unija

Pradžia 3-čiame pusl. latviai, žemgaliai, sėliai. Per daug yra šiam teigimui paremti šaltinių, kad būtų naudinga įrodinėti istorikams aiškiai žinomą tiesą. Suslavinti jų (getvių) miestų ir pilių vardai nesako kaip jie tarp savęs kalbėję. Gardino, Naugarduko ir Drogočino miestus vadinamoji "Lietuviškoji Kronika", rašytoji gudiškai, tuos miestus vadina: Horoden, Nowhorodok, Dorohoczyn, lygiai kaip patiekieji K. M. U. vardai Grodno, Drohičn, Novgorodok getvių kalbos klausimo visai neliečia.

Naugarduko, Palenkės ir Palesės apygardose gyvenę lietuvių tautos pietinė giminė — jėtingiajai, kuriuos K. M. U. vadina getviais. Nors jie buvo labai karingi ir savo karo žygiais pasiekdavo Krokuvą, bet galop jų karinė galybė žlugo. Žmonės pasiskirstė į saugesnes vietas ir vėl pamažu jų ainiai užgyveno bočių gyventas žemes. Tas getvių žemes kaip ir Vilniaus žemių dalį valdė naujoji Lenkija tarp 1920-1939 m. Stebėtina, kad jėtingiajai ainiai, dabar jau slavišku žargonu kalbėdami, neišvirto visi lenkais. Aišku, dalis jų nutrupėjo ir 1931 m. gyventojų sąrašuosna lenkais užsirašė, kita dalis panorėjo vėlyk užsirašyti gudais, ir jų tose žemėse rasta 1,127,000 žmonių, o likusieji atkakliai tvirtino, jog yra "vietiniai" - tuteišiai. Jų lenkai priskaitė 1931 m. net 803,000 žmonių. Šiuos skaičius paduoda lenkų istorikas Olgierd Gorka 1942 m. leistoje knygoje: "Polish History". p. 87. Jėtingųjų žemes net ir po Liublino negarbingos unijos visada priklausė Lietuvai, kol rusai nepadalino bendros lietuvių - lenkų valstybės ir sau nepasigrobė.

Stačiatikiai

Antrame savo straipsnyje gerb. K. M. U. rašo: — "Kad krikščioniškas stačiatikių tikėjimas ten viešpatavo anais laikais pripažindymui gali būti visa eilė senų cerkvelių, pav. Gardine nuo XI amž., ir vienuolynų, pav. Lubčoj, kur Mindaugo sūnus užsida-rė".

Nemanau, kad gerb. K. M. U. norėtų tuomi teigti, jog stačiatikių tikėjimas pasiekė Gardiną XI šimt-metyje, nes tame šimtme-

tyje vargu kur buvo bent viena stačiatikių cerkvelė ne tik Lietuvoje, bet ir pas rusus, iš kurių vėlesniais laikais plito stačiatikystė.

Būtų labai naudinga, kad kuris nors istorijos žinovas išrištų gana sudėtingą ginčą, kada stačiatikių vyskupai atsirado Lietuvos valstybėje. Viena aišku, tai nebuvo XI šimtme-tyje. Verta suminėti tų lai-kų stambesnieji įvykiai.

Maž-daug visų rimtes-niųjų istorikų yra priimta sakyti, jog rusai oficialiai priėmė krikščionių tikėjimą 988 m. Jie priėmė tikėjimą ir apeigas iš Konstantinopolio, kai ten esąs patriarkas ir visa Rytų Bažnyčia buvo vienybėje su Roma. Toji vienybė buvo sudrumsta 864 m., bet buvo gražinta 869 m., t. y. 119 metų pirm negu rusai krikštijosi. Antrasis bažnytinės vienybės sudrumstimas pasidarė 1053 metais, t. y. po 65 metų kai rusai buvo krikščionys. Kad patriarko poelgis nerado rusų Bažnyčioje pritarimo 1053 m., matome iš to laiko politinių santykių Kijevo kunigaikštisčių su Konstantinopolio cecioriumi. Be to, jau 1051 m., neatsiklausiant patriarko, D. Kunigaikštis paliepė rusų vyskupams išsirinkti metropolitą ir jie išsirinko Hilarijoną. Reiškia, rusų vyskupai mažai skaitėsi su to laiko patriarku, pasilikdami vienybėje su Romos Bažnyčia. Patriarko žygis buvo skaitomas jo asmeninis reikalas ir buvo laukiama, kada jis susitaks su Roma.

Izaslavas - Demetrijus rašo 1075 m. popiežiui Gregorui VII ir paveda jam savo kunigaikštystę. Reiškia, Izaslavas save skaitė katalikų. Jo brolis Vsevolodas garbingai priėmė popiežiaus pasiuntinį vyskupą Teodorą Kijevo 1092 m., liepė pagarsinti popiežiaus dekretą, įvedant šv. Mikalojaus šventę. Tai atliko to laiko metropolitas. Reiškia, ir kunigaikštis ir metropolitas skaitė save vienybėje su Kat. Bažnyčia, o tuom tarpu patriarkas atsisakė šventės įvedimo dekretą skelbti.

Iš šių kelių pastabų aišku, kad Rytų Apeigų krikščionys Kijeve ir kitose rusų žemėse XI šimtme-tyje nebuvo atskalinai, stačiatikiai, jie buvo vienybėje su Bažnyčia. Todėl nei Gardine negalėjo atsirasti XI š. stačiatikių cerkvelės.

Amerikiečiai egzaminuoja nacių "jet bomber'į", kuris turi greitumo 470 MPH, 19.000 pėdų aukštumojo.

Kad XII ir XIII šmt. Lietuvos žemėse buvo krikščionių rytų apeigomis, tai aišku, nes turime dvi kano-nizuotas krėvėčių kil-mės Polocko kunigaikštys-tės: šv. Eufrazina (†1173) ir šv. Praksedą arba Paraskaviją (†1239).

Kada yra pradėję stačiatikiai atsikelti Lietuvoje ir ten statyti savo cerkves, ir ar jie yra pastatę Gardine cerkvelę, — nesimu spres-ti. Tai žinovų reikalas.

Lubča — Liebiečas

Norėčiau patiekti porą žinelių apie LUBČOS vienuolyną, kuriame, anot K. M. U., — "Mindaugo sū-nus užsida-rė".

Atrodo, kad dokumen-tuose minimas Lubč, Lu-beč'is K. M. U. Lubča bus ta pati vietovė, kurią J. B. Homan savo žemėlapyje rašo Lubiecz ir yra į šiau-rės rytus nuo Naugarduko netoli santakos upių Beržūnės su Nemunu, ant kairio Nemuno kranto.

Vienuoliktojo šimtmečio pirmoje dalyje iš tos vietovės (Lubieč) nuvyko pamaldus vyras Graikijon. Pasiekė jis jau tada gar-sųjį kalną Atos (Athos), kur buvo susikūrę vienuo-liai ir atsiskyrėliai, pagy-veno kurį laiką su jais ir tapo jų priimtas ir pašves-tas vienuoliu. Atrodo, kad jis ten buvo išvestas ir ku-nigu. Vėliau jisai grįžo iš Graikijos į savo kraštus, bet pakeliui jisai sustojo Kijeve. Tuo laiku Kijevo rytų apeigų katalikus (ki-tokių nebuvo) valdė met-ro-politas Teopempt. Pa-maldusis vienuolis save vadino tėvu Antanu, gal-pagerbdamas Aigipto atsi-skyrėlių tėvų šv. Antaną, o iš tikrųjų jis buvo krikš-tytas vardu Hilarijonas. Hilarijonas pamėgo Kije-vo apylinkę, jis buvo pra-tęs eiti į Berestovą ir ten nuošalume garbinti Dievą. Vėliau jis ten išsikasė Dniepro krante dviejų sieksnių urvą, lindynę, jo-je apsigyveno. Greitai at-sirado kitų pamaldžių vy-rų, kurie norėjo turėti jį mokytoju. Ir tie išsikasė sau lindynes, pačeromis vadinamas, ir davė pradžią garsiam Kijevo vienuoly-nui.

1047 m. mirė pirmasis Kijevo metropolitas. Kadangi D. Kunigaikštis Ja-roslavas buvo piktumu su Konstantinopolio cecioriumi, tad Kunigaikštis nelei-do per keturis metus patriarkui skirti Kijeviui metropolitą. 1051 m. Jarosla-vas sušaukė Kijevan jam priklausiančius vyskupus

ir įsakė jiems išsirinkti sau metropolitą. Vyskupai išsirinko vienuolį Hilari-joną, kilusį iš Lubiečo, iš Lietuvos. Berestove gy-vendamas, jis valdė Kijevo metropolitą tarp 1051 ir 1068 m.

Niekur neužtikau žinių, kad tuo laiku Lubieče būtų buvęs koks vienuolynas, ar bent kad ten būtų buvę krikščionių.

Praėjo du šimtai metų. 1250 m. Lubieče įsikūrė Tėvai Dominikonai ir ten sau pasistatė pirmą bažnyčią. Vienas tų vienuolių, tėvas Vitas, Lietuvos karaliui Mindaugui prita-riant, 1253 m. tapo įvestas vyskupu. Jis vadinosi "episcopus Lubcensis", bet jau geg. 8 d. 1254 m. doku-mentas jį vadina Lietuvos vyskupu: eppus Lituano-rum. Jisai bus buvęs loty-nų apeigų vyskupas, o kitas — vyskupas Gerhardas — buvo skirtas rytų apeigų Lietuvos katalikams. Šių dviejų vyskupų veiki-mas Mindaugo Lietuvoje istorikams yra mažai žino-mas ir būtų gera, kad kas nors nuodugnai šį klausimą iširtų.

Visas turimas žinias su-dėjus krūvon, atrodo, kad Lubieče ar Lubčoje nei XI, nei XII nei XIII šimt-metyje nebuvo stačiatikių šventovės - cerkvės. Taip pat yra labai abejotinos vertės žinia, esą Mindaugo sūnus Lubčos vienuolyne užsida-rė. Kiek man yra ži-noma, tuo laiku Lubčoje buvo sumažėjęs dominiko-nų vienuolynas, nes dides-nėji vienuolių dalis tapo perkelta į Naugarduką, kur, leidžiant Lietuvos ka-raliui Mindaugui, susikūrė antrasis dominikonų vie-nuolynas Lietuvoje. Be to, taip vadinamoji "Lietuvos Kronika", rašyta gudų kalba, kurią lotyniškomis raidėmis perrašęs išleido Vilniuje 1846 m. T. Nar-butas, nors daug pasakoja smulkmenų apie Mindau-go sūnų Vaisilką, bet nie-ko nemini apie Lubčą nei kad jis ten būtų užsida-ręs, ar gyvenęs.

Tai visa rodo, kad "Pra-no" istorijos vadovėlio ži-nios šiais klausimais yra netikros, klaidinančios. Kai istorijos vadovėlis de-da nepatikrintas žinias, klaidingus teigimus, ar su-randa nebūtus įvykius, jis nustoja istorijos vadovėlio vertės, o tampa istorinių pasakų rinkiniu. Vertėtų ir gerb. K. M. U. neatsidėti per daug vadovėliais, o pa-čiam patikrinti jų patie-kiamųjų žinių šaltinius.

K. A. M.

UŽ GIRUŽES

Už giružes teko upė,
Prie jos kaimas puikus,
Juodas varnas ten nutūpė
Ir lest šaukė vaikus.

Ieško maisto ten po lauką,
Kur kardai skambėjo,
Snape laiko baltą ranką,
Ant jos žieds žibėjo.

Iš kur, varne, atsiradai,
Tu ir tavo vaikai?
Kur tu gavai baltą ranką,
Kurį snape laikai?

Mergužele, ten už girios
Didi kova buvo,
Kardai žyangėj, kulkos užė,
Daug jaunų ten žuvo.

Kasė žmonės vaitodami
Kūnus vyrų narsių,
Bėrė smiltis raudodami
Ant jų akių drąsių...

GIEDA GAIDELIAI

Gieda gaideliai ryliuoja,
Broliai žirgelius balnoja. (2)
Jie balnodami, kamanodami,
Nor su mergelėms būti. (2)

— Kelkis, mergele, nemiegok,
Ir atsikėlus neraudok. (2)
Prauski burnelę vyneliu,
Lydėk bernelį laukeliu. (2)

— Aš atsikelti tai galiu,
Ir nusiprausti vyneliu. (2)
Tik palydėti tegaliu
Aš iki kiemo vartelių. (2)

Lengviausia Drabužius Siųsti Taip:

Jeigu jūsų apylinkėje nėra BALF sandėliuko drabužiams rinkti ir jeigu sunku ką nors prisipašyti drabužius paimti ir į sandėlį nuvežti, arba jeigu norite greičiausiai drabužius į BALF sandėlį išsiųsti, tai suvyniokite į storą popierę arba popierinę dėžę, o geriausiai į medinę dėžę, ir siųskite paštu, Railway Express arba Freight. Paštu galima siųsti siuntinius iki 70 svarų sunkumo ir iki 100 colių didumo mieruo-jant aplink.

Bet pigiausiai išeina siuntinius siųsti:

Iki 10 svarų paštu — Parcel Post; nuo 10 iki 100 svarų — Railway Express; virš 100 svarų — geležinkelio — Freight.

Negalintiems gerai drabužius įpakuoti, o turintiems daug drabužių ir norintiems juos greitai ir pi-

AMERICAN RED CROSS

J. E. ARKIVYSKUPO LAIŠKAS, skaitytinas Sekmadienį, spalį 28 d.

Mylimieji Kristuje: —

"Narių Vajus" švento Vardo Draugijai, visose Arkivyskupijos parapijose, labai tinkamai prasidės Kristaus Karaliaus šventėje.

Kelių pastarųjų mėnesių eigoje mes stebėjome didingai pasireiškusią šv. Vardo Draugijos narių Dievui ištikimybę. Įvykusi pereito birželio mėnesio šventoji Valanda vyrams padarė niekad neišdilsiančio įspūdžio. Trisdešimt vienas tūkstantis susirinkusių Fenway Parke vyrų sudarė didžiausią kada nors šioj šaly matytą, viešą tikėjimo išpažinimą. Tai buvo vien tiktai vyrų milžiniškas susirinkimas. Ir vėl, šiame spalio mėnesio, kiekvienos savaitės pabaigoje, mes turėjom "pratimo pamokas" švento Vardo parapijinių skyrių valdyboms. Susirinkdavo apie trys tūkstančiai vyrų, kurie paaukojo savo laiką, gabumus ir pastangas sudaryti veiklius Draugijos skyrius savo parapijose. Tai geriausias įrodymas, kad mūsų katalikai vyrai uoliai parems "Narystės Vajų", kuris šiandien prasideda.

Kiekvienam Arkivyskupijos katalikui vyrui mes siunčiame asmeninį pakvietimą įstoti į šv. Vardo Draugiją. Kokio jūs bebūtumet amžiaus ar pašaukimo — seni ar jauni, profesionalai ar biznieriai, darbininkai ar mechanikai — visiems jums bus naudinga prisijungti prie tos dvasinės Katalikų vyrų organizacijos. Kaip jūs Vyskupas, aš raginu visus pasinaudoti nesuskaitomomis dvasinėmis malonėmis, kurias suteikia 700 metų senumo švento Vardo Draugija. Prašau jus susijungti su esamais Draugijos nariais, kad bendrai dalyvautumėte didinguose kūno ir dvasios laimėjimuose ir nuopelnuose, kuriuos šioj garbingoj Brolijoj galima įsigyti. Jos atjaunėjusi dvasia ir platesni veikimo užsibrėžimai teikia kiekvienam nariui naujų galimybių tobulėti ir užmegzti tampresnių meilės ryšių su savo artimais.

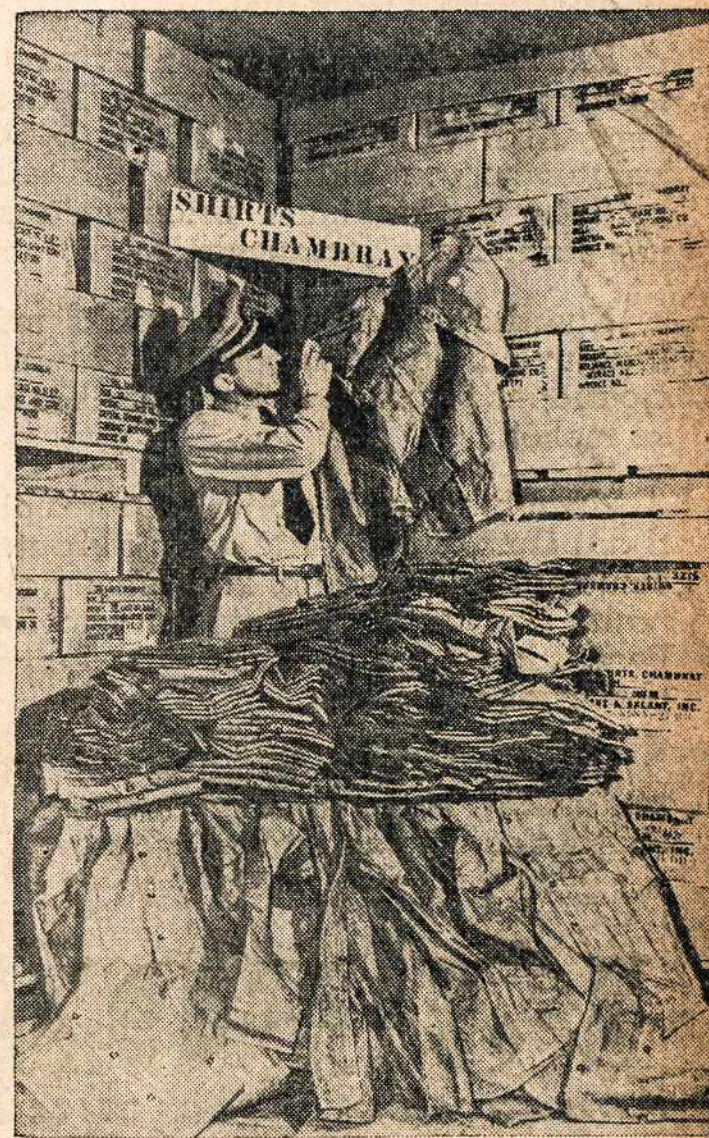
Parapijų kunigai šiandien ir sekamąjį Sekmadienį plačiau jums išdėstys "Narystės Vajaus" planus. Labai pageidaujama, kad mūsų vyrai nuosirdžiai persiimtų šio vajaus obalsiu: "Kiekvienas vyras šv. Vardo Draugijos narys — Kristaus Karaliaus tarnyboje".

Jums atsidavęs Kristuje,
RICHARD J. CUSHING, D. D.,
Bostono Arkivyskupas.

giam BALF sandėlį atsiųsti, patartina susižinoti savo apylinkės trokininkais — sunkvežimių savininkais. Beveik iš visos Amerikos sunkvežimiai važiuoja vienu ar kitu reikalu į New Yorką. Pasitaiko, kad į New Yorką važiuoja tušti ar pus-tuščiai. Tokiu atveju jie gana pigia kaina drabužius mums atveš.

United Lithuanian Relief Fund of America, Inc.
Warehouse
101 Grand Street,
Brooklyn 11, New York

Taip siunčiant mažiau nukenčia ir patys siuntiniai, nes tik du kartu krausiami: iš jūsų vietos sandėliuko į troką, iš troko į mūsų sandėlį. Rūbai paimami nuo jūsų durų, atvežami prie mūsų durų. Kai kas klaidingai drabužius pasiunčia į mūsų centro raštinę. Kai kurie užrašo klaidingą adresą. Brooklyne yra Grand St., Grand Ave., New Yorke yra Grand St. Užrašykite adresą: Dar geriau, paprašykite, o atsiųsime paruoštų adresų lakštų, kuriuos tik ant liuko į troką, iš troko į mūsų sandėlį. Rūbai paimami nuo jūsų durų, at-

Dėdės Samo Laivyno karininkas Lt. W. H. Huguley, sandėlio viršininkas išleidžia didelį kiekį baltinių civilių naudojimui. Laivynas išleis civiliams reikmenų vertės \$100,000,000.

Miriam Eckert of Markesan, Wis., vienintėlė mergaitė, kuri laimėjo atžymėjimus Junior Live Stock parodoje, Green Bay, Wis.

KAS GIRDĖTI LIETUVIŲ KOLONIJOSE

Nuoširdžiai Sveikiname

Mass., Me. ir N. H. Moterų Sąjungos apskričio suvažiavime spalį 14 d., Athol, Mass., vienbalsiai nutarė pasveikinti LDS ir jos organą "Darbininką" 30-ties metų gyvavimo sukakties proga.

Reiškiamė nuoširdžių padėką už prielankumą mūsų organizacijos reikaluose. "Darbininkas" per tuos 30 metų daug prisidėjo ir pagelbėjo Moterų Sąjungai ir taipgi lietuvių katalikų visuomeniniame darbe.

Sveikiname Jubiliejinio koncerto proga ir siunčiame nors mažą dovanėlę \$10.00 "Darbininko" palaikymui.

Su tikra pagarba, Moterų Sąjungos Apskričio Valdyba ir Narės. Nuoširdžiai dėkojame už sveikinimus ir dovanėles. Lai Moterų Sąjunga gyvuoja ilgiausius metus!

NORWOOD, MASS.

KONCERTAS ir Tautiniai Šokiai

Sekmadienį, lapkričio-Nov. 4 dieną, 3:30 val. po pietų, šv. Jurgio lietuvių parapijos svetainėje, St. James Ave. įvyks neapaprastas rengimas — KONCERTAS ir TAUTINIAI ŠOKIAI.

Iš Nashua, N. H. atvyks muzikas - dainininkas.

Komunistų "rojus" — visi lygūs ubagai.

Jonas Tamulionis,

kuris ne tik dainuos gražias liaudies daineles, bet ir akordionu gros linksmus muzikos kūrinius. Kartu su p. Tamulioniu atvyks ir p. Ona Skirkevičienė, kuri dainuos solo ir duetas.

Iš Bostono atvyks šokėjų ir dainininkų grupė, vadovaujama mokytojos p. Onos Ivaškienės. Toji šokėjų grupė, naujais ir originaliais tautiniais kostiumais pasipuošusi, šoks mūsų tautinius šokius ir dainuos liaudies daineles.

Yra pakviestos ir vietinės solistės p. Valerija Baltaduonytė ir p. Alena Novikienė, kurios sudainuos liaudies dainelių. Akompanuos p. Julia Vilkiškaitė, mūsų parapijos vargonininkė.

Šį rengimą ruošia ALRK Federacijos skyrius. Nebus jokios įžangos. Kas kiek norės, galės paaukoti Federacijos reikalams, kuri dirba tikrai naudingą visuomeninį darbą. Mes

kviečiame visus kariuos-veteranus ateiti į tą rengimą su savo tėveliais, broliais ir sesutėmis ir linksmai laiką praleisti.

Drabužių - Avalinės Rinkimo Vajus

Pirmadienį, lapkričio 5 dieną prasidės drabužių - avalinės rinkimas Norwoode ir apylinkės miesteliuose dėl Lietuvos žmonių, kurie yra išblaškyti visoje Europoje ir gyvena labai vargingai, nes tėvynėje turėjo viską palikti. Jiems reikalingi drabužiai, avalinė, maistas ir kitoki gyvenimui reikalingi daiktai. Mes turime eiti savo broliams ir sesutėms į pagalbą. Tos dienos vakare, 8 val., įvyks Bendro Amerikos Šalpos Fondo 22 skyriaus visų užsirašiusių ir sutinkančių užsirašyti darbu vajuus metu susirinkimas. Kviečiame visus dalyvauti.

Lietuviams į pagalbą eina ir kitataučiai, įžymūs miesto ir visuomenės vadai, kuriuos yra pakvietę ir kviečia p. Harry Butters, selectmanas ir nuoširdus lietuvių draugas. Bažnyčiose ir mokyklose bus raginami aukoti ir sunėsti drabužius Lietuvos žmonėms. Tai bus didelis labdaringas darbas. Todėl būtinai reikalinga, kad kodaugiausia lietuvių — vyrų ir moterų užsirašytų dirbti laike šio vajuus. Pasirodykime, kad mes nuoširdžiai užjaučiame saviesiems, kurie pergyvena vargą ir skurdą ir maldaui mūsų pagalbos.

p. Ona Karnilaitė, gyv. Tremont St., šiomis dienomis praleidžia atostogas Vermont valstybėje ir Kanadoje. Ji džiaugiasi, kad turinti "a grand time".

Pereitą sekmadienį, spalį 28 d. kleb. kun. S. P. Kneizis buvo nuvykęs į Worcester dalyvauti 40 valandų atlaiduose.

Spalių 24 d., parapijos svetainėje įvyko Sodalijos "Whist Party". Dalyvavo nemažai žmonių. Parėngimas buvo sekmingas.

Šiomis dienomis grįžo iš karo tarnybos p. Akvilės Lyons (Sąjungietės) vyras, kapitonas Joseph A. Lyons, kuris įstojo karo tarnybon sausio 16 d., 1941 m. Jis išbuvo užjūryje — Europoje 33 mėnesius. Kapitonas Joseph ir ponis Akvilė Lyons gyvena 45 Concord Ave. Ponia Akvilė Lyons yra Moterų Sąjungos apskričio vice-pirmininkė.

Sekmadienį, lapkričio 4 d., 8 val. vakare, Norwood Junior High School kalbės Monsinoras Fulton J. Sheen.

Šv. Jurgio lietuvių parapijos metinė vakarienė įvyks sekmadienį, lapkričio 25 d., 6 val. vakare, parapijos svetainėje, sugrįžusių mūsų karių pagerbimui. Visi mūsų kariai - veteranai bus tos vakarienės garbės svečiai. Komisija kviečia visus lietuvius ir lietuvius kareivius toje vakarienėje dalyvauti.

Išrinko Atstovus į Lietuvos Kongresą

Pereitą sekmadienį, spalį 28 d., parapijos svetainėje įvyko Federacijos suauktas lietuvių katalikų susirinkimas. Nutarta siūsti atstovą į Amerikos Lietuvių Visuotinį Kongresą, kuris įvyks Chicagoje lapkričio 29, 30 ir gruodžio 1 dd. š. m. Atstovu išrinktas A. F. Kneizys, o jeigu jis negalėtų vykti, tai pavaduotoju išrinktas p. V. J. Kudirka.

Išrinkta komisija sukelti fondą Amerikos Lietuvių Tarybai — Lietuvos reikalams. Komisi-

Drabužių Rinkimo Vyčių Komisija, Westfield, Mass.

šiomis dienomis Vyčių kuopą išrinko savo komisiją drabužiams rinkti.

Iš kairės į dešinę: pirmo eilėje — Sofija Grigaliūnaitė, Pranciška Atkočaitytė, Alena Grigaliūnaitė. Vidurinėje eilėje: Pranas Žvalionis, Julė Jonaitytė, kun. V. Puidokas, Nėlė Lingaitytė, Vladė Jegelevičiūtė, Nėlė Mikeliūtė. Paskutinėje eilėje: Kunigunda Atkočaitienė, Tamas Volskus, Kazys Jutkevičius, Jonas Gedminas ir Ona Jegelevičiūtė.

Kurie turi drabužių gali pašaukti telefonu sekančius numerius: 724, 1976, 1264W ir 650. Toji komisija pasiryžus surinkti drabužius. Tad garbė tenka mūsų darbštiems vyčiams, kurie tikrai vykdo savo obalsį gyvenimam — Dievas ir Tėvynė.

VISŲ LIETUVIŲ SUSIRINKIMAS

Šiomis dienomis Šv. Kazimiero draugijos salėje įvyko mūsų kolonijos lietuvių susirinkimas, į kurį atsilankė gana skaitlingai. Susirinkime gana plačiai svarstė kaip daugiausia nusiųsti delegatų į Chicagos seimą. Tam dalykui rūpintis ir paruošti planus ir būdus išrinkta iš sekančių asmenų komisija: kun. V. Puidokas, Vaclovas Minckelis, Jurgis Janulevičius, Jonas Baliulevičius, Zigmantas Jegelevičius, Juozas Gecevičius ir Antanas Salaveičikas. B.

DETROIT, MICH.

Art. Suzana Griškaitė,

City Center Operos dainininkė, lapkričio 8 d. išpildys koncerto programos dalį. Koncertą ruošia Kareivių rėmėjai Detroit Institute of Arts salėje, Detroit, Mich.

Šiame koncerte taipgi dainuos kitas įžymus artistas Rapolas Juška, kuris turi stiprų baritono balsą. Todėl dainos ir muzikos mylėtojai turėtų dalyvauti šiame koncerte. Įsigykite tikietus iš anksto.

Koncerto rengimo komisija, kurios pirmininke yra p. Ona Kratavičienė, šauniai darbuojasi, kad koncertas pavyktų.

Po koncerto įvyks artistų pagerbimas — bankietas. Norintieji bankiete dalyvauti iš anksto susižinokite su p. Ona Kratavičiene. Koresp.

joje yra: pirm. V. J. Kudirka, rašt. - išd. A. Kavaliauskas, nariai — p. Ieva Tvaskienė, p. U. Pazniokienė, p. Minkevičius, G. Pazniokas ir A. F. Kneizys. Komisija atsišaukia į visus aukoti Lietuvos reikalams. Aukos pridukite komisijai.

Šią savaitę pas pp. Babravičius, gyv. Washington St., viešėjo karys Stasys Saulenas, kurio tėveliai gyvena Waterbury, Conn. Jis yra pp. Bobravičių gimnaitis. Karys Stasys yra garbingai atleistas iš karo tarnybos. Jis iš buvo 18 mėnesių Europos karo frontuose.

CANTON, MASS.

Šiomis dienomis pp. Šimanskių namuose įvyko pasitarimas dėl drabužių ir avalinės rinkimo Lietuvos žmonėms. Iš Nor-

woodo buvo atvykę pp. A. F. Kneizys ir Jurgis Versiackas, kurie paaiškino apie ruošiamą drabužių rinkimo vajų.

Dalyvaujantieji tame susirinkime pp. Juozas Šimanskis, jo žmona ir dukrelė Marijona, pp. Aleksandras Bartkus, Juozas Buknes ir Kazys Sykes sutiko nuoširdžiai pasidaruoti. p. Marijona Šimanskytė išrinkta raštininke. Ji jau padarė kontaktą su įžymiais to miestelio vadais kitataučiais ir jau gavo kaikiuriu pritarimą ir pasišadėjimą aukoti drabužius. Dalyvis.

Laiškas Redakcijai

Gerb. "Darbininko" Redaktoriai,

Aš noriu Jums padėkoti, visai "Darbininko" vadovybei, visiems skaitytojams ir rėmėjams už giliai užuojautą mums, mirus mūsų mylimam sūneliui, a. a. korporalui Petru Juozui Staniuliui. Aš apie tai skaičiau laikraštyje "Darbininke". Ačiū! S. ir D. Zakarauskai ir šeimynėlė.

PHILADELPHIA, PA.

Spalių 21 d., Šv. Kazimiero lietuvių par. bažnyčioje priėmė moterystės Sakramentą p. Jonas Bilavičius su p. A. Baskiute. Lai Dievas laimina jų vedybinį gyvenimą.

Po jungtuvų bažnyčioje svetainėje buvo suruošti pietūs ir vakarienė. Dalyvavo daug svečių ir viešnių ir visi sveikino ir linkėjo jaunavedžiams geriausio gyvenimo. Koresp.

SUGRĮŽO DAUG KARIŲ

Šiomis dienomis sugrįžo iš karo tarnybos garbingai atleistas karys Jonas Klevas, sūnus pp. Jono ir Marcelės Klevų. Taipgi karys Augustas Džeikas tapo garbingai atleistas iš karo tarnybos. Pastarasis karo metu buvo Brazilijoje kartu su kitais amerikiečiais. Jie mokino brazil moderninio kariško meno. Jam ten teko susipažinti su lietuviams.

Karys Jonas Klevas beveik visą laiką (tris ir puse metus) iš-tarnavo Islandijoje. Prieš pat sugrįžimą jis buvo Anglijoje, kur jam teko ne tik lietuviškai pasikalbėti, bet lietuvių choro

gražių dainelių pasiklausyti.

Abu kariai gerai atrodė ne tik fiziniai, bet ir dvasiniai. Kalbant su jais, jauti, kad kalbi su subrendusiais, prityrusiais ir rimtais vyrais.

Linkime geriausių sekmių civiliam gyvenime. K.V.

MANCHESTER, N. H.

"Darbininke" spalį 5 d. laidoje tilpo žinutė apie a. a. V. Zarembos mirtį ir laidotuves. Kadangi a. a. Zaremba buvo vienas iš nedaugelio mūsų kolonijoje, veikėjų, tai nors trumpai čia paminėsiu jo gyvenimo bruožus.

A. a. Vaclovas Zaremba gimęs ir augęs Lietuvoje, Pustakiemiu kaime, Zaslų parapijoje, Trakų apskrityje. Amerikon atvyko 1902 m. Kaip visi ateiviai, taip ir Vaclovas turėjo sunkiai dirbti batų dirbtuvėje. 1910 m. apsivedė su Marijona Žukauskaite. Kiek susitaupęs pinigų nusipirko valgomųjų produktų krautuve, kur lietuviams patarnaudavo. Atvykusiems iš Lietuvos labai daug pagelbėdavo būdamas perkalbėtoju ir pagelbėdavo surasti darbus.

Pradėjus lietuviams organizuoti ir suorganizavus Lietuvių pašalpinę draugiją, užsimezgus LRK parapijai ir centralinių organizacijų kuopoms, velionis į jas įsirašė ir visuomet užimdavo svarbias vietas valdybose, kaip tai DLK Vytauto pašalpinės draugijos, kuri yra katalikiška, ir LRK Visų Švenčių parapijos komiteto raštiniuku buvo per ilgus metus ir iki mirties. Jis buvo patriotingas lietuvių ir karštai mylėjo Lietuvą, daug jai aukojo ir dirbo. Raštinkavo Draugijų Sąryšį ir BALF 53 skyriuje iki pat mirties. Velionis buvo nuoširdus lietuviškos katalikiškos spaudos rėmėjas. Buto laikraščio "Darbininko" skaitytojas nuo pat jo įsikūrimo ir vienas iš LDS 74 kuopos įsteigėjas 1918 m. Pirmininko pareigas užėmė 1930 m. ir jas garbingai ėjo iki pat mirties, ir ne tik pirmininkas buvo, bet leisdavo beveik visuomet laikyti susirinkimus savo namuose.

A. a. V. Zarembai išsiskyrus iš mūsų tarpo, vietos lietuvių katalikų tarpe liko didelis protarpis, kuris bus sunku užpildyti. Velionis prieš kelioliką metų pardavė krautuve ir grįžo dirbti į batų dirbtuvę. Trys savaitės prieš mirtį jis buvo pasiėmęs atostogas.

Mirė sulaukęs 58 metų amžiaus po trumpos širdies ligos šv. Širdies Jėzaus ligoninėje spalį 3 d. Paliko dideliame nuilūdimė žmoną Marijoną, tris dukteris (visos išteklėjusios); Anastazija (iš profesijos slaugė) King, Ona (slaugė) Morison ir Pranė (mokytoja) Kijak, ir šešius anūkus. Velionis buvo pašarvotas savo

namuose 329 Concord St. Tai buvo nuoširdus ir giliai tikintis žmogus, su visais gražiais savybėmis. Todėl jo šermentyse ir laidotuvsė dalyvavo daug žmonių. Daugelis užprašė šv. mišias ir juosė jo karštą gėlių vainikais. Dvasinių bukiųjų kortelių tarpe buvo ir LRKSA 119 kuopos, prie kurios velionis priklausė nuo 1911 m., LRK Visų Švenčių parapijos ir LDS 74 kuopos.

A. a. V. Zaremba palaidotas spalį 5 d. iš šv. Juozapo Katedros, prie kurios lietuvių priklausė, kur buvo atlaikytos iškilmingos gedulo šv. mišios su asista ir kurias atnašavo kun. P. Kenney, šv. Juozapo kapuose. Karstnešiais buvo jo artimieji draugai: J. Sviatikas, A. Kikutis, J. Vaičiūnas, St. Antanaitis, K. Čaikauskas ir K. Brazauskas.

Ilsėkis mylimas drauge amžinybėje! Lai būna lengva tau šios šalies žemelė!

Nuliūdęs bendradarbis J.A.V.

SVEIKATA—TURTA

Sveikata brangiausias turtas pasaulyje, be sveikatos nemielia nei gyventi. Jeigu jus kankina reumatiški skausmai prieš oro permainas, jaučiat dieglius, rankų, kojų sustingimą, nuovargį, šaltį, — tuoj nieko neaukiant įsigyk DEKSNIO GALINGOS MOSTIES. Ji sudaryta iš daug skirtingų elementų iš tolimų kraštų svieto. Ši mostis turi savyje galingą šilumą, galiną išlydama sunaikinti minėtus skausmus.

Senai ir teisinga patarlė sako: kas tepa tas ir važiuoja. Tat jeigu norit važiuoti tai tepkit ir vėl tepkit su Deksnio Galinga Mostim.

Paraga: Neimkit jokių kitų pasiulymų, visada reikalaukit ir žiūrėkit kad ant dėžutės būtų užrašyta: DEKENS OINTMENT. Taip aplaiškysit tikrąjį Dekens Ointment.

Stebėtina! greitai pašalins minėtus skausmus. Kaina 2-oz. \$1.00; 4-oz. \$2.00; pinigų taupymo ekstra didelė dėžė 16-oz. \$5.00...

DEKEN'S OINTMENT COMPANY P. O. Box 666, Newark 1, N. J.

Juozas Kasinskas Inc. Laidotuvių Direktorius 602 Washington Blvd. BALTIMORE 30, Md. Tel. Lexington 8595 Llimosinal dėl visokiu reikalų Patarnavimas Dieną ir Naktį

W. J. Chisholm GRABORIUS "Asmeniškai Patarnavimas" 331 Smith St., PROVIDENCE, R. I. Telephone: Ofiso: Dexter 1952 Namų: Pl. 6286

Albert R. Barker Pirmiau — Pope Optical Co. Kada Jums reikalingi akiniai leiskite jums išegzaminuoti akis ir pritaikinti akinius. Mes padarome dirbtinas akis. Room 206 Tel. 6-1944 397 Main St., WORCESTER, MASS. 275 Main St., Webster, Mass.

Anniversary SALE

I. J. Fox didžiausia kailinių firma Amerikoje skelbia didelį kailinių išpardavimą ANNIVERSARY SALE. I. J. FOX krautuvsė yra didžiausias 1946 madų kailinių pasirinkimas prieinamausiomis kainomis ir geriausiomis sąlygomis.

Kas dabar kailinius nusipirks mūsų krautuvsėje, tie galės padėti iki ateinančio rudens į storage už kurį nereikės nieko mokėti.

Mūsų krautuvsėje galite kailinius pirkti ant išmokėjimo. Atėjusios į krautuvsę visuomet reikalaukite, kad Jums patarnautų šios krautuvsės lietuvis atstovas p. Bernardas Koraitis, kuris yra kailinių ekspertas ir žinovas.

Nelaukite rudens kailinius pirkti, pir-kite dabar, kada yra plačiausias jų pasirinkimas. Pasinaudokite proga!

I. J. FOX America's Largest Furrier 411 WASHINGTON STREET BOSTON, MASS.

IT'S TIME FOR ACTION! CURLEY GETS THINGS DONE! ELECT CURLEY BUILD BOSTON

Build Boston Committee W. T. Garland, 20 Roslin St., Boston

VIETINĖS ŽINIOS

ŽINUTĖS

AUKOS. Teklė Kučinskienė aukavo parapijai \$3., Seselių mūni Brocktone \$20. Jonas Čižaitis aukavo mokyklų fondui \$10. Elzbieta Urbaičiūtė — Ačiū.

DAKTARAI

Dr. J. L. Pasakarnis
DR. AMELIA E. RODD
 OPTOMETRISTAI
 447 Broadway
 So. Boston, Mass.

OFISO VALANDOS: —
 Nuo 9 ryto iki 12 val. diena.
 Sereidomis: —
 Nuo 9 ryto iki 7 val. vakare

Dr. Joseph F. Antanelis

OPTOMETRISTAS
 515 E. Broadway
 So. Boston, Mass.
 Ofiso Valandos išskyrus
 Trečiadieniais ir Penktadieniais
 Vakaraš Nuo 7 iki 9-tai
 Šeštadieniais Nuo 2 iki 8-tai.

J. Repshis, M. D.

(REPSYS)
 Lietuvis Gydytojas
 278 HARVARD STREET
 Kampas Inman arti Central Sq.
 CAMBRIDGE, MASS.
 Ofiso Valandos 2-4 ir 6-8.

IVAIRŪS SKELBIMAI

A. J. NAMAKSY
 REAL ESTATE & INSURANCE
 414 W. Broadway
 South Boston, Mass.
 Office Tel. So. Boston 0948

Res. 37 Oriole Street
 West Roxbury, Mass.
 Tel. Parkway 1233-W

Pristatome Vyną, Alų ir Toniką

Mes turime 11-kos rūšių alaus, įvairių vynų ir tonikų. Šiuos gėrimus pristatome į namus: vestuvėms, krikštynoms, parėms ir piknikams. Skubus patarnavimas. Šaukite:

BORIS BEVERAGE CO.
 J. ARLAUSKAS — J. SKENDELIS, Savininkai
 220 E St., Tel. SOU 3141, So. Boston, Mass.

Geriausia Užeiga Vyrams ir Moterims yra

SOUTH BOSTON CAFE
 VINCAS BALUKONIS,
 Savininkas

Pagamina gerus lietuvišku pietus, užlaiko geriausią alų, vyną ir degtinę, ir visiems draugiškai ir mandagiai patarnauja.

258 West Broadway, South Boston, Mass.

Tel. SOU 4645

A BEAUTY GIFT SHOP
 IS ADDED TO
CASPER'S
 Beauty Salon

738 E. Broadway,
 South Boston, Mass.

Take Years From Your Looks.
 Face looks younger when framed in the soft appealing Permanent Wave.

Gražiai Pasirodė Su Naujais Kostimais

Pirmesnioms Bostono Lietuvių Tautinių Šokių grupės dalyvėms užaugus beveik į merginas (jos lanko High School) prireikė atitinkamų kostiumų. Nors dabar sunkoka, bet visgi pavyko gauti nemažą kiekį Lietuvoje verptų - austų audinių ir iš jų įsitaissė (sulig nurodytų taisyklių) originalius lietuvių tautinius kostiumus (iš viso 10). Pirmą kartą su tais kostimais pasirodė spalį 27 d., vakare, New England Folk Festival, Bostone. Ten savo tautinius kostiumus, šokius ir dainas demonstravo: anglai, švedai, škotai, graikai, norvegai, lenkai, rusai, airiai, italai, čekoslovakai, suomiai, portugalai ir daugelis kitų grupių, bet iš visų dalyvių, dienraščio "Boston Herald" atstovui matyt, labiausiai į akį puolė lietuvių kostiumai. Iš visų ten esančių grupių pasirinko tris lietuvaites, jas nufotografavo ir jų atvaizdą įdėjo į "Boston Sunday Herald", (Spalį 28 d., laidoje) su atitinkamu parašu ir vardais. Jos pašoko Suktinį ir Kepurinę, o jaunamečiai pašoko Kubilą ir Mikitą. Nors kiekvienas lietuvių šokis buvo palydėta gausiais aplodismentais, bet žemaičių Mikita tai tiesiog ovacijas sukėlė. Rap.

Mišios Už Mirusias Nares

Lietuvos Dukterų po globa Motinos šv. draugijos metinės šv. mišios, už mirusias nares, įvyks šį sekmadienį, lapkričio 4 d., 9 val. rytą, šv. Petro lietuvių par. bažnyčioje.

Visos narės sueikite į bažnytinę salę nevēliau 8:30 val. o iš ten bendrai eisime į bažnyčią ir pasimelsime už mirusias nares. Rašt.

Mirė M. Lemežienė

Spalį 30 dieną po ilgos ir sunkios ligos mirė Marcijona Lemežienė, gyvenusi 35 Gates St., So. Bostone. Paliko nuliūdime vyrą James, sūnų Antaną, sesers dukterį Birutą Matulytę ir Lietuvoje nemažai giminių. Kūnas pašarvotas 35 Gates St. Laidotuvės įvyks šeštadienį, lapkr. 3 d., 9 val. ryte su gedulingomis šv. mišiomis šv. Petro par. bažnyčioje.

Šokiai Labdarybės Naudai

Gruodžio 1 d., prieš pat Adventus įvyks šokiai, kuriuos ruošia labdarybės rėmėjai, vadovaujant p. Juozui Kasperui, laidotuvių direktoriui. Pelnas skiriamas So. Bostono Nukryžiuotojo Jėzaus Seserų vienuolynui.

Šokiai įvyks Municipal svetainėje, E. Broadway, So. Boston. Rengėjai kviečia iš anksto ruoštis ir dalyvauti šokiuose, o savo dalyvavimu paremsite labdarinę darbą.

Politiškas Skelbimas

Frank Sulfaro,
 kandidatas į City Councillor iš 6-to Wardo. Jis yra "Darbininko" koncerto Garbės Rėmėjas. Mr. Sulfaro yra South Bostone augęs ir mokslus ėjęs. Pradinę mokyklą baigė šv. Petro ir Povilo. Lankė Mechanic Arts High School. Jis yra sekretorius Boston Social Club ir kituose veikimuose dalyvauja. Mr. Frank Sulfaro yra gerai susipažinęs su lietuviais. Jis yra teisingas ir vertas paramos. Taigi, atėjus lapkričio 6 dienai, lietuviai, atiduokite savo balsą už Frank Sulfaro į City Councillor. Skelb.

Grįžo iš Karo Tarnybos

pp. Juozo ir Juozapinos Grielmų, gyv. 216 West 9th St., sūnus karys Petras Grimas grįžo garbingai atleistas iš karo tarnybos.

Draugijų Valdybų Adresai

- LIETUVOS DUKTERŲ DR. JOS PO GLOBIA MOTINŲ ŠVCS**
 Pirmininkė — Eva Markšienė, 625 E. 8th St., So. Boston, Mass. Tel. So. Boston 1298.
 Vice-Pirmininkė — B. Gailūnienė, 8 Winfield St., So. Boston, Mass.
 Prot. Rašt. — Ona Ivaškienė, 440 E. Sixth St., So. Boston, Mass.
 Fin. Rašt. — B. Cunienė, 29 Gould St., W. Roxbury, Mass. Tel. Parkway—1864-W.
 Iždininkė — Ona Stantulūtė, 177 West 7th St., So. Boston, Mass.
 Tvarkdarė — Ona Mizgirdienė, 948 E. Broadway, S. Boston, Mass.
 Kasos Gl. — Elzbieta Aukštikalnytė, 110 H St., So. Boston, Mass.
 Draugija savo susirinkimus laiko kas antrą antradienį mėnesio, 7:30 val. vakare, Parapijos salėje, 492 E. Seventh St., So. Boston, Mass. Visais draugijos reikalais kreipkitės pas protokolų raštininkę.
- ŠV JONO EV. BL. PASALPINES DRAUGIJOS VALDYBA**
 Pirmininkas — Juozas Švagzdys, 601 6th St., So. Boston, Mass.
 Vice-Pirmininkas — Pranas Tuleikis, 702 E. 5th St., So. Boston, Mass.
 Prot. Rašt. — Jonas Gilneckis, 5 Thomas Pk., So. Boston, Mass.
 Fin. Rašt. — Aleksandras Ivaška, 440 E. Sixth St., So. Boston, Mass.
 Iždininkas — Stasys K. Griganavičius, 699 E. Seventh St., So. Boston, Mass.
 Maršalka — Jonas Zalkis, 787 E. Broadway, So. Boston, Mass.
 Draugija laiko susirinkimus kas trečią sekmadienį kiekvieno mėnesio 2 val. po pietų. Parapijos salėje, 492 E. 7th St., So. Boston, Mass.

Kandidatas į Mayorus

WILLIAM ARTHUR REILLY

IR JO TRUMPA BIOGRAFIJA

MOKSLAS
 Lewis Grammar School (Roxbury)
 Boston High School of Commerce
 Boston College High School (baigė 1921)
 Boston College (baigė 1925)

VIETOS VALDŽIOJE
 Narys: Bostono Mokyklų Komiteto (1930-1934)
 Pirmininkas: Bostono Mokyklų Komiteto (1933 ir 1934)
 Narys: Bostono Finansų Komisijos (1935)
 Narys: Komiteto Legislatiūros Pertraukoje tirti Narrow Gauge R. R. ir East Bostono tranzito priemones (1937)
 Ugniagesybos Komisijonierius Bostono Mieste (1938-1945)

BIZNIERIUS
 Kasininkas ir Vyriausis Vedėjas: McLaughlin & Reilly Co. leidyklos (Inc. 1909)

POLITINĖ VEIKLA
 Kasininkas: Massachusetts Komiteto už Rooseveltą (1932)
 Vedėjas: Tobino į mayorus kampanijų (1937 ir 1941)

TRUSTEE
 East Bostono Fire Fondo
 Bostono Ugniagesių Salpos Fondo
 Bostono Mokytojų Senatvės Fondo

'Mr. Reilly turi nesuterštą vardą'
 Pasakė Boston Herald Editorialas vas. 22, '45

RINKIMŲ DIENA: ANTRAD., 6 LAPKR.,—3-ČIAS VARDAS BALOTE
 John J. Grigalus, 52 G St., So. Boston

VISOKIA POLITINĖ VEIKLA
 Direktorius: Nacionalės Žydų ir Krikščionių Konferencijos (1933)
 Direktorius: Karo Veteranų Korporacijos Stovyklų (1939)
 Direktorius: Bostono Svetimšalių Registravimo Programos (1940)
 Direktorius: Massachusetts Saugumo Tarybos (1939-1945)
 Direktorius: Amerikos Raudonojo Kryžiaus Skyriaus (1932-1934)
 Direktorius: Volunteers of America (1938-1940)
 Direktorius: Amerikos Boyscoutų Jamaica Plain skyriaus

Pirmininkas: Komiteto apžiūrėti U. S. Rytuose miestų aeroportus
 Pirmininkas: Komiteto peržiūrėti kūno lavinimo programą Bostono mokyklose (1935)

Pirmininkas: Miesto tarnautojų Community Fondo skyriaus
 Pirmininkas: Community Fondo 19-tos wardos distrikte

Geriausias Bostonui

"...Neginčijamo pastovumo ir įrodytų gabumų vyras".
 Iš Boston Post Editorialo, gegužės 4, 1945

Nuosirdžiausiai Dėkojame

Dievuliui pašaukus mūsų vyrą ir tėvą a. a. Joną Januškevičių, ir nuliūdimo valandai apgaubus mūsų namus ir mūsų širdis, suraminimų ir užuojautos reikėjų iš mūsų prietelių susilaukėme labai nuosirdžių. Palenktos nuliūdime mūsų širdys trokšta pareikšti mūsų nuosirdžiausią padėką visiems, kurie kokiū nors būdu atminė a. a. Joną Januškevičių jo sunkioje ligoje, šermentyse ir laidojant. Nuosirdžiausiai dėkojame už šv. mišias ir gėlių vainikus bei maldas jo vėlės amžinam suraminimui. Ypačingai dėkingi esame kleb. kun. P. Virmauskui, kun. A. Abračinskui, kun. S. Saulėnui, kapelionui kun. K. Jenkui, kun. A. Janušoniui, kun. V. Jeskevičiui, S. J. ir kun. J. Vaitekūniui už jų dvasinius patarnavimus. Taipgi dėkoju ir mūsų artimiems ir tolimiems giminėms, kaimynams, ir laidotuvių direktoriui p. Zaletskui.

DANCE
 Sponsored by
K. of L. New England District
 THIRTIETH ANNIVERSARY
 Municipal Building, South Boston
Saturday Evening, Nov. 17, 1945
 Music by GEORGE MARTIN
 Dancing 8-12 Subscription 75c. (including Tax)

Reservation for overnight stay and a pleasant Sunday in South Boston write: Miss Regina Glineckas, 5 Thomas Pk., South Boston 27, Mass.

Politiškas Skelbimas

Jums visiems dėkingos, žmona Domicelė ir duklė Ona, sūnus Jonas ir marti Stasė ir anūkės, Januškevičiai.

Svarbus Pranešimas

William Arthur Reilly, kandidatas į Bostono miesto mayorus iš visų vietų gauna daugybei ir daugiau pritarimo. Kaip žinote, rinkimai įvyks lapkričio 6 d.

Politiškas Skelbimas

Stebėtojai spėjo, kad Mr. Reilly lieka lenktyniuoti tik su Mr. Curley. Yra tikras faktas, kad Mr. Kerrigano rinkimų kampanija silpsta. Daugelis, kurie pirmiau rėmė Mr. Kerrigano, dabar eina už Mr. William Arthur Reilly, kad nugalėtų Curley. Aš pilnai užgiriū tuos asmenis, kurie remia Reilly, nes jie supranta, kad reikia gelbėti padėti, kad Bostonas per keturis metus nepakliūtų į Curley rankas.

Politiškas Skelbimas

Dabar mes turime iš dviejų kandidatų — Mr. Reilly ar Mr. Curley pasirinkti vieną. Mes gerai žinome Mr. Curley's reikordą. Mes žinome, kad teismas įsakė jam sugrąžinti Bostono miestui 30 tūkstančių dolerių, kuriuos buvo savo asmeniams dalykams pasiskyręs, būdamas Bostono mayoru. Mes žinome, kad ir federalė vyriausybė traukia jį atsakomybėn už konspiraciją dėl k a r i š k ų ton.

Politiškas Skelbimas

nybos. Jis išbuvo 30 mėnesių darbų kontraktų. Mes tokio mayoro nenorime. Mes norime turėti mayorą, kuris būtų teisingas, nuosirdus, darbštus ir atsidavęs savo pareigoms, o tokiu yra William Arthur Reilly. Taigi, atėję į rinkimų vietą, lapkričio 6 dieną, visi stokime kaip vienas už Mr. William Arthur Reilly, kurio vardas trečias ant baloto.
 John J. Grigalus, 52 G. St.

Politiškas Skelbimas

Maskvos agentas Antanas Bimba, kuris nuo pat Lietuvos okupavimo ištikimai tarnavo "visagalinčiam", viską deginančiam, viską naikinančiam Kremliaus saulei ir dievaičiui Leniniui, gavo bilietą į Kremlių, kur turės pereiti kvotimus, kad galėtų dar uoliau dirbti prieš savo tautiečius išdavikišką darbą.

Politiškas Skelbimas

Jūsų Spicbukui teko sužinoti, kad Antanas Bimba labai nenorėjo važiuoti į Kremlių, nes kairie ten nuvažiavę sutirpsta nuo "karštos, raudonos saulės" ir nebegali grįžti į kapitalistinį kraštą, kuris, palyginus su "saulės diktatorišku kraštu", yra rojus.

Politiškas Skelbimas

So. Bostone vienas patriotin-gas lietuvis V. T. yra viešai pareiškęs, kad jis kiekvienam "saulės rojaus garbintojui" išpirks bilietą į sovietų "rojų". Tačiau iki šiol neatsirado nei vieno, norinčio į tą "rojų" važiuoti. Sąlyga: "bilietas tik į "rojų", būtent, kad iš ten nebegrįs, bet pasilikis gyventi". "Saulės" garbintojai, atsišaukite: W. Broadway, S. Boston.

PARSIDUODA Mattapan namas su 6 kambariais, bath, moderniškas, parankus aliejinis apšildymas. Puiki vieta, arti bažnyčios, mokyklos. Gera progą pertaisyti į 2 apartamentus. Kaina \$6500. Galima pamatyti pagal sutartį. Kreipkitės į "Darbininką". (30-2-6)

IŠSIRENDAVOJA 4 kambarių flatas ant pirmo aukšto. Visi patogumai — viskas moderniška. Yra furnice šildomas. Renda tik \$20.00 ir mėnesį. Atsišaukite: 3 Kingsbury St., Roxbury, Mass. Savininkai ant 2-ro aukšto. (26-29-2)

MUZIKA
 Norintieji išmokyti muzikos, išlaivinti savo balsą, išmokyti skambinti pianu, vaikai ir suaugusieji, užeikite pas lietuvių, muzikos mokytoją Amelią Tataronytę — į

Three Arts Studio
 480 Boylston St., Boston, Mass.
 Tel. KENmore 3571

REIKALINGA HAND FINISHERS ir SIUVEJŲ
 Haymarket Clothing Company
 136 Harrison Avenue, Boston.
 (2-6-9)

Res. Sou 3729 Sou 4618
Lithuanian Furniture Co.
 MOVERS — Insured and Bonded
 Local & Long Distance Moving
 325 - 328 W. Broadway So. Boston, Mass.

APKALKITE NAMUS SINGELIAIS — NEREIKS JŲ MALIAVOTI
 Dėl platesnių informacijų pašaukite
 H. S. TITELBAUM
Tilo Roofing Co., Inc.
 District Managerį
 1576 BLUE HILL AVE., MATTAPAN, MASS.
 Tel. Blue Hills 8400

STABDYK VERIANTŲ SKAUSMĄ
STRENY GĖLOS
 Štai svarus, naujas būdas išuostoti paprastą striunę gėla. Johnson's Back Plaster! Lengvina skausmą, sustingimą, įveržimą. Jautiesi puikiai! Visose vaistinėse. Reikalauk Johnson & Johnson kokybės.

Johnson's BACK PLASTER

GRABORIAI

S. Barasevičius ir Sūnus
 MOTERIS PAGELBININKĖ
 Lietuvių Graborius ir Balsamuotojas
 Turi Notaro Teises
 254 W. Broadway SO. BOSTON, MASS.
 Tel. SOUTH Boston 2590
 Sūnaus gyvenamoji vieta — 838 Dorchester Ave. Tel. COLUMbia 2537

CASPER FUNERAL HOME
 187 Dorchester Street South Boston, Mass.
Joseph W. Casper
 (KASPERAS)
 Laidotuvių Direktorius ir Balsamuotojas
 NOTARY PUBLIC
 Patarnavimas dienų ir naktį
 Kopyčia šermentims dykal
 Tel. SOU Boston 1437 SOU Boston 3960

ZALETSKAS FUNERAL HOME
 564 East Broadway SOUTH BOSTON, MASS.
 D. A. Zaletskas, F. E. Zaletskas Graboriai ir Balsamuotojai
 Patarnavimas dienų ir naktį
 Kopyčia šermentims dykal
 NOTARY PUBLIC
 Tel. SOU Boston 0815 SOU Boston 2609

RYTINIŲ VALSTYBIŲ ŽINIOS

NEW BRITAIN, CONN.

Šv. Andriejaus Parapija

Jubiliejinis bankietas šios parapijos sekmadienį 28 d. š. mėn. puikiai pasisekė. Žmonių apie 500. Svečių kunigų iš Brooklyn, N. Y., Scranton, Pa. ir šios vyskupijos su miesto mayoru didysis stalis su kitokiais pareigūnais buvo pilnas.

Po valgių kun. Ed. Gradeckas, vakaro vedėjas atidarė programą kviesdamas Msgr. J. Miliuską prakalbėti. Jisai savo kalboje trumpai apibūdindamas newbritainiečių 50 metų darbuotę, išgyrė paskutinius jų pastangas, gražinti bažnyčią, statyti naują kleboniją ir kitus dar reikalingesnius pastatus. Antas kalbėtojas kun. J. Balkūnas jaudinančiais lygino pačios prislėgtos Lietuvos atsistatymo su bile kokių naujų judėjimų, augimu tarpe pačių lietuvių. Po kelių vietinio choro, vadovaujant p. I. Degutienei dainų, išpildytų meniškai, publikai duota buvo proga sueiti krūvon pasisnekučiuoti, pasilinksinti ir pareikšti savo mintis. S. S.

C. BROOKLYN, N. Y.

Spalių 27 d. susituokė L. Drungytė su Kazimieru Kučinskū. Geriausias jiems laimės bei laimingo šeiminio gyvenimo linkėtina.

KAREIVIO MIRTIS

Spalių 27 d. su šv. mišiomis palaidotas tik grįžęs iš kariuomenės a. a. Juozas Ziobas. Spėjama, kad per jo paties apšaudimą jis mirtį sutiko, nes buvo rastas negyvas. Jis palaidotas visomis kario skirtomis apeigomis ir kareivių kapuose.

AUKOS PLAUKIA

Šią savaitę į BALF įplaukė sekančios aukos: po \$3.00 — p. A. Binkiniene; po \$2.00 — J. Cirgelis, P. Kralikauskaitė ir jos sesuo M. Baltus; po \$1.00 — O. Zajankauskaitė, K. Kairys, A. Spaičys, P. Adomaitis. Ačiū aukotojams ir laukiame dar daugiau bei gausiau, nes vajuus jau baigiasi.

NEW YORK CITY, N. Y.

V. BACEVIČIAUS KONCERTAS

Šį sekmadienį įvyksta garsaus mūsų pianisto Vytauto Bacevičiaus piano koncertas Times Hall, New Yorke. Į šį koncertą turėtų atsilankyti kuodaugiau sia leituvių. Pereitą sekmadienį komp. Bacevičius davė koncertą. Vieni lietuviai turėtų pripildyti 500 svetainę.

HARTFORD, CONN.

Lapkričio 4 dieną, 5 val. p. p. dvi didžiulės pašalpinės draugijos, būtent, Sv. Jono ir Sv. Elzbiotos rengia bendrą vakarienę, mokyklos svetainėje, 339 Capitol Avenue. Šis bus pirmas didelis bankietas nuo karo užbaigimo. Teks vyrams sykiu su moterim dirbt ir dalyvaut. Vakarienė bus kuopukiausia, ir dėl visų pasilinksminimo paimta orkestra, kuri gros ne tik per vakarienę, bet ir pō vakarienės šokiams. Nuosirdžiai kviečia visus dalyvaut ir pasilinksinti. Užtikrina, kad būsite užganėdinti. Komisija.

Spalių 14 d. įvyko Moterų Sąjungos Connecticut apskričio suvažiavimas švč. Trejybės lietuvių parapijoje. Suvažiavimą atidarė pirmininkė p. Kuprinaitienė ir pakvietė Prelatą J. Ambotą sukalbėti malda.

Prezidiumą sudarė šios: pirm. Julia Janušonytė; vice-pirm. K. Lukas iš New Britain; rašt. p. M. Jokubaitė iš New Haven; išd. M. Astrauskas iš Manchester; mandatų komisija: pp. B. Mičienė ir Stepanija Sapraniene; korespondentė p. S. Sapraniene.

Hartfordo kuopą atstovavo— V. Ambot, Brazauskienė, Povilonienė, Kaunietienė ir Navickienė. Manchester — K. Karpušienė, Geraitienė ir Gudosuo M. Baltus; po \$1.00 — O. Zajankauskaitė, K. Kairys, A. Spaičys, P. Adomaitis. Ačiū aukotojams ir laukiame dar daugiau bei gausiau, nes vajuus jau baigiasi.

Kerbelių Šeima Amsterdam, N. Y.

Mykolas Kerbelis atvyko iš School 1942 užbaigė aukščiausios Lietuvos 1907 į Amsterdam. Tarnavo U. S. A. kariuomenėje, dalyvavo kare Prancūzijoje ir buvo sužeistas. Karui pasibaigus, sugrįžo į Albany, N. Y., lankė komercijos mokyklą. 1919 buvo nuvykęs į Akron, O., kur lankė Business Institutą. 1920 buvo pakviestas į So. Boston, Mass., "Darbininko" administratorium, kur per du metus sėkmingai darbovo. Po to, Federacijos buvo pakviestas apsilankyti lietuvių kolonijas su prakalbotomis ir organizavimu SLRKA, LDS ir Katalikų Moksleivių kuopos. 1922 sugrįžo į Amsterdam, N. Y., atidarė Real Estate, Insurance agentūrą, ir išsiūstas į Pacific.

Lt. Valentinas Kerbelis pradžios mokyklą baigė Sv. Kazimiero ir Amsterdam High School. Įstojo į Rochester University medicinos skyrių du metus studijavo. Po to buvo pašauktas į U. S. A. tarnybą, kuri jam patiko. Nors buvo 19 metų, bet po pirmų pratybų buvo priimtas į oficerių mokyklą, kurią išlaikė kvotimus, gavo leitenanto laipsnį. Dabar išsiūstas į Pacific.

Jauniausias sūnus Mikutis, Jr., 12 m., šią žiemą baigs Sv. Kazimiero mokyklos 8 skyrių.

Kerbeliai pirmi automobiliu iš Amsterdam aplankė Detroito švogerus Šimonius jų sidabrinė Liudviką Matulaitę, kuri mylėjo dailę ir visur gyvendama priklausė prie chorų. Jų vyriausia dukrelė Mirga, 16 metų, yra mokytoja par. mokyklą, o Amsterdam High School 1942 užbaigė aukščiausios Lietuvos 1907 į Amsterdam. Tarnavo U. S. A. kariuomenėje, dalyvavo kare Prancūzijoje ir buvo sužeistas. Karui pasibaigus, sugrįžo į Albany, N. Y., lankė komercijos mokyklą. 1919 buvo nuvykęs į Akron, O., kur lankė Business Institutą. 1920 buvo pakviestas į So. Boston, Mass., "Darbininko" administratorium, kur per du metus sėkmingai darbovo. Po to, Federacijos buvo pakviestas apsilankyti lietuvių kolonijas su prakalbotomis ir organizavimu SLRKA, LDS ir Katalikų Moksleivių kuopos. 1922 sugrįžo į Amsterdam, N. Y., atidarė Real Estate, Insurance agentūrą, ir išsiūstas į Pacific.

Anelė Meškunienė ir Stepanija Sapraniene.

Apskričio pirmininkė Janušonytė išdavė raportą iš seimo. 43-ia kuopa, Waterbury, Conn., laimėjo dovaną už prirašymą daugiausia naujų narių vajuus metu. Daugiausia prirašė pirm. Mary Fortier. Pareikšta padėka p. M. Petraitienei iš Hartford už pardavimą tikių karo bono laimėjimui. Karo boną laimėjo Mrs. John Cizas, 345 Franklin Ave., Hartford. No. 904.

Kadangi šis buvo metinis suvažiavimas, tai buvo renkama valdyba. Vienbalsiai užgirtos pačios darbuotis valdyboje. Nutarta kitą suvažiavimą skelbti Manchester, Conn. balandžio mėnesį, 1946 m.

Pirm. Janušonytė užbaigė suvažiavimą malda. Vietinės Sąjungietės pakvietė viešnia vakarienei, kuri buvo suruošta pp. Petraitienės ir Kedienės ir kitų Sąjungiečių, kurių vardų neteko sužinoti. Po vakarienės Sąjungietės pasakė kalbes ir tuomi baigėsi linksmas vakaras.

Korespondentė.

SCHENECTADY, N. Y.

Šiame mieste pradėjo statyti didelius namus. Elektros kompanija stato už du milijonus dolerių pavidale raidės T. Tame name bus tos kompanijos laboratorija.

Taipgi pradėjo kasti rūšį dėl liginės, kuri bus užvardinta šv. Klaros. Šią liginę prižiūrės Seserys vienuolės. Per porą savaitių buvo vedamas vajuus, kad sukelti pinigų statybai. Per trumpą laiką sukelta du milijonai dolerių.

Šiame mieste rugsėjo mėnesį buvo 907 areštai, iš kurių 20 už didesnius kriminalius nusikaltimus. Pabaudomis sumokėjo \$12,336.00. Ačiū Dieviui, kad areštuotojų skaičiuje nebuvo nei vieno lietuviu.

DARBIAI SCHENECTADY. Nors kaikurios dirbtuvės atleido kiek darbininkų, bet visur yra didelis darbininkų poreikis. Lietuviai darbininkai gerai laikosi darbų. Kaikurie yra išdirbę po 20 ir daugiau metų tose pačiose dirbtuvėse.

Šv. Kryžiaus lietuvių parapija gyvuoja gerai. Prie bažnyčios lietuvių gausiai perka katalikiškus laikraščius. Būtų gerai, kad ir "Darbininką" daugiau pamylėtų. Kaimynas.

WATERBURY, CONN.

LDS REMIA L. KONGRESĄ

Spalių 28 d., įvyko L. Darbininkų S-gos 5-tos kuopos susirinkimas, kuriame užgirta šaukiamas L. Kongresas ir tam tikslui iš kasos paskirta \$10.00. Taip pat kp. rašt. Jonas Totilas Lietuvių tremtiniams paaukavo \$5.00. Neprosalį bus pažymėti, kp. pirm. D. Matas ir organ. garbės narys P. Jakubauskas jau seniau po penkine tam pačiam reikalui yra paaukavę. Taip pat gyvai svarstyta būsiančio pikniko, kortų vakarėlio ir apskričio suvažiavimo klausimai.

APAŠTALYSTĖS MALDOS D-JOS SUSIRINKIMAS

Įvyko spalių 28 d., į kurią atsilankė Federacijos pirm., kuris aiškino L. Kongreso reikšmę ir Lietuvos tremtiniams ra-

A. a. Pranas Tamošaitis

Dar viena auka pasaulinio karo II buvo palaidota iš šv. Alonso bažnyčios šeštadienį, spalių 27 d., būtent, karys Pranas Tamošaitis. Šis mūsų viengntis dar prieš karą įsirašė į J. V. kariuomenę ir buvo pasiūstas į Pilypynų Salas. Pirtram japonų užpuolime tų salų Pranas buvo paimtas ir nelaisvė. Ten jam teko badauti, ten jis buvo muštas ir tas visas taip paveikė Prano sveikatą, kad išleisvintas Pranas tik trumpą laiką tegyveno. Mirė karo liginėje Colorado valstybėje. Pargabentas pas savo gimintą Augustiną Kazlauską, kurs jį iš Lietuvos atitraukė į Ameriką. A. a. Pranas pas jį buvo pašarvotas ir iš jo namų išlydėtas į kapus. Paskutinio karo lietuvių kariai nešė Prano karstą, o lietuvių legionieriai sudarė garbės grabnešius.

Kun. Antanas Dubinskas atnašavo mišias, pasakė tinkamą pamokslėlį bažnyčioje ir atliko apeigas kapinėse. Palaidotas J. Valstybių kareivių kapuose. Paaukavęs savo gyvybę už laisvę, lai išlisi ramiai iki prisikėlimo dienos!

Gruzinskas - Pupkevičiūtė

Kristaus Karaliaus iškilmėje prieš mišias 10 val. priėmė moterystės Sakramentą Adolfas Gruzinskas iš Curtis Bay su p-le Ona Pupkevičiute iš Westport, Md. Kun. dr. Mendelis, kuriam pagelbėjo kun. Antanas Dubinskas, priėmė jaunųjų įžadus ir atnašavo šv. mišias. Komunijos metu kaip patys jauniejai, taip Adolfo mamytė ir Onos dvi sesutės priėmė šv. Komuniją. Vestuvių iškilmės buvo pavyzdingos. Vestuvių puota įvyko jaunosios namuose. Mūsų kunigai ir buvo pakviesti dalyvauti puotoje, bet kadangi švč. Sakramentas buvo garbinamas per visą popietį ir pamaldos bu-

gino šiek-tiek paaukoti. Išklausius kalbos, Apaštalytės Maldos d-ja paskyrė \$15.00. Po \$5. aukavo: Stefanija Dumšienė ir Monika Stoknienė. Po \$1.00: Marė Landžienė, Alena Kauneckienė, Klementina Petraitienė, M. Rudokienė, Kaz. Petrauskienė, Ona Girdzijauskienė ir Barbora Juodaitė. Viso 32.00. Reikia pažymėti, kad šį draugija yra viena iš geriausiai pasižymėjusi aukomis Lietuvos reikalams. Visoms, tariau nuosirdžiai ačiū!

LIETUVIAI MIESTO POLITIKOJE

Lapkričio 6 d., čia įvyks miesto valdininkų rinkimai, kuriais ir lietuvių šiek-tiek yra užinteresuoti. Demokratų sąrašas, priešakyje dabartinio mayoro John Monagan, yra Edvardas Laskys ir Stasys Vokietaitis. Respublikonų sąrašas, kur mayoro vietos siekia Ray Snyder, tai lietuvių neteko patėmyti, bet už tai respublikonų kandidato mayoro žmona (Alena Vasiliauskaitė) yra gera lietuvių ir šv. Juozapo parap. choro pasižymėjusi solistė. Taip pat Mrs. Helen Snyder - Vasiliauskas yra art. R. Juškos koncerto rengimo komisijos narė. Koncertas įvyks lapkričio 25 d., 7 val. vakare, parap. svetainėje. Aidas.

vo laikomos vakare, tai ne vieną negalėjo pribūti. Sveikiname ponus Gruzinskus ir linkime jiems ilgiausių metų ir gausiausių Dievo malonių jų naujame gyvenime.

Krikštai

Sekmadienį, spalių 28 d. Lopatų sūnus ir Savickų dukterė priėmė krikšto Sakramentą. Pirmutinis gavo vardą Roberto Jono, o pastaroji buvo krikštyta Rožė Marė. Lopatų sūnams krikšto tėvais buvo svetimtautis ir lietuvių iš Inkerman, Penna., p-lė Alena Neverduskaikaitė. Savickų dukterė už krikšto mamę turėjo savo tetą Julijoną ir jos vyrą. Sveikiname naujagimių tėvelius. Dieve duok jiems džiaugtis savo naujais katalikais.

Karių Motinų Puota

Pirmas pokarinis parengimas pagerbti grįžtančius mūsų karius įvyko sekmadienį, spalių 28 d., kurį suruošė per karą susitvėrusių lietuvių karių motinų dr-ja, po gabia vadovybe ponios Anelės Miliauskienės. Puota įvyko Lietuvių Svetainėje ir dalyvavo virš 500 žmonių, jų tarpe apie 100 grįžusių karių.

Garbės Stalas

Prie kalbėtojų stalo matėsi vakaro vadovė, motinų dr-jos pirmininkė Miliauskienė. Mūsų parapijos klebonas kun. dr. L. Mendelis buvo po jos tiesiai, o karo kapelionas kapitonas kun. Kazimieras sėdėjo po kairiai. Nadas Rastenis ir žmona, dr. Želwis ir žmona, kapitonas dr. Urklakis ir dr. Slavinskas su savo žmonomis, adv. Grajauskas, Juozas Kašinskas su žmona, Zofija Mandravickienė su savo vyru Antanu, Antanas Miceika ir kiti žymūs kolonijos veikėjai užėmė vietas prie garbės stalo. Kalbos buvo trumpos. Kun. Keidošius kalbėtojų perstatytojas persergėjo visus, kad Kadangi svečiai buvo pasidalinę senosios ir jaunosios kartos, tad ir kalbos buvo abejose kalbose, lietuviškai ir angliškai. Visi kalbėtojai sveikinami grįžusius karius ir gyre motinų gražų sumanymą pagerbti mūsų didvyrius.

Tikrai Lietuviškas Vakaras

Kalbos užbaigtos 8:30 v. v., stalai išimti, ir prie veteranų Jis papasakos apie Katalikų lietuvių muzikos šoko. Vieni šo. Bažnyčios padėję Alabamos ir ko, kiti šnekučiausios, daug senų Floridos valstybėse.

pažinčių buvo atnaujinta. Visa vakaro tvarka buvo karių motinų rankose ir jos atliko puikų darbą. Viskas ėjo sklandžiai. Nors grįžę kariai buvo vakaro svečiai ir jiems bilietas buvo dykai, tačiau pirmininkė mano, kad didelių pinigų nuostolių nebus, kad gal išeis vakaras lygiai. Valio, mūsų mamytės! Tai buvo gražus ir drąsus sumanymas. Valio mūsų lietuviams! Jie tą motinų sumanymą visaširdžiai parėmė.

Šis - Tas

Barborai Giedrienei, kun. Juozo Giedros mamytei, padaryta operacija akyj. Randasi akių liginėje 1214 Eutaw Place. Ligonė sveiksta. Kaip gydytojas taip šeima turi viltį, kad trumpu laiku Giedrų mamė vėl regės.

Kristaus Karaliaus dienoje švč. Sakramentas buvo garbinamas per visą po pietį. Gražus būrys maldininkų meldėsi per visą laiką. Pamaldos įvyko 7 v. vakare.

Viktorija Gensevičienė, kuri randasi Franklin Square liginėje jau sveiksta. Ligonėi pavelti sėdėti kėdėje, tad manoma, kad neužilgo galės grįžti namo.

Sunkiai nesveikuoja Kazimieras Pugevičius. Gydytojai speliuoja, kad bus reikalinga operacija, bet Pugevičius turi viltį, kad Dievas gal jam padės operaciją išvengti.

Simonaičių mamė sunkiai serga. Negali niekur išeiti, nes širdis yra silpna.

Ona Ivoškienė, mūsų zakristijono žmona, rengiasi pasiduoti operacijai. Gydytojas išranda, kad tulžis priaugo akmenų, kuriuos be operacijos nėra galimybės išimti. Susirūpinusi ji pati ir jos šeima. Visų savo prietelių prašo pasimelsti.

Švč. Vardo dr-jos Oisterių Rostas artinasi. Girdėjau, kad rengėjai jau turi užsakę oisterius ir šimtus svarų mėsos dešros.

Kazimieras ir Bertha Wilchinski minėjo 12 metų sukaktuves savo vedybinio gyvenimo. Kazimieras yra įžymus veikėjas mūsų parapijoje. Sveikiname abudu su jų gražia šeimynėle sukaktuvių proga ir linkime ilgiausių metų.

Mirusiųjų dienoje bus net 9 mišios. Šimetą per visą lapkričio mėn. mišios 12:10 v. vidurkalbos bus tik 5 minučių ilgio. Kadangi svečiai buvo pasidalinę senosios ir jaunosios kartos, tad ir kalbos buvo abejose kalbose, lietuviškai ir angliškai. Visi kalbėtojai sveikinami grįžusius karius ir gyre motinų gražų sumanymą pagerbti mūsų didvyrius.

Alfonziečiai laukia svečio vyskupo Toolen. Jis atvyksta pas mus ir pasiliks per tris dienas lapkričio 11, 12, ir 13 dd. Jis papasakos apie Katalikų lietuvių muzikos šoko. Vieni šo. Bažnyčios padėję Alabamos ir ko, kiti šnekučiausios, daug senų Floridos valstybėse.

FAT IS REUSED

Rendered fat is reused at Camp Edwards for baking, frying eggs, scallops, potatoes, and then when it becomes highly flavored, it is turned over to the Quartermaster Corps as salvage. The Convalescent and General Hospitals at Camp Edwards salvaged more than 740 pounds of fat during July. Fat Salvage will continue as an every day task because the Army realizes the urgency of the Government's request for continued salvage of used fat.

Mažytė mergytė norėtų persiristi per pagalvę, kad pasiekus jei pageidaujamą dalykėli. Jos pastangos didelės, ji gali atsiekti savo tikslą.